

Pasaulinėje parodoje Montrea-lyje, Kanadoje, tarp kitų Rusijos pavergtų tautų su savo eksponatais ir menu dalyvavo ir Lietuva. Taip vadinamai "Lietuvos diena" i Montreali buvo atvykę dabartinės Lietuvos valdžios pareigūnų delegacija ir menininkų grupė, kuri kelis kartus koncertavo Sovietų Rusijos paviljone ir atskirai pasirodė lietuviams Vytauto klube Montreaulyje ir ukrainiečių komunistų salėje Toronte.

Tai buvo pirmas didesnis išeivijos ir tėvynės lietuvių susitikimas po daugelio metų. Manydami, kad ir Australijos lietuviams bus įdomu, kaip tie susitikimai vyko, šiame numeryje perspausdinsime, kiek sutrumpinę, iš Kanados lietuvių spaudoje tų susitikimų aprašymus ir komentarus.

Redakcija

Sovietinės Lietuvos žmonių lankymasis Kanadoje pasaulinės parodos proga neliko be pėdsakų lietuvių išeivių gyvenime. Tie pėdsakai ypač matomi Montreaulyje ir Toronte. Privatūs susitikimai bei pasikalbėjimai buvo gana gausūs, nežiūrint sovietinės policinio pobūdžio drausmės bei priežiūros. Pokalbiuose bemaž išryškėjo, kad sovietiniai lietuviai yra dvejojanti: menininkai - kultūrininkai ir politiniai propagandistai. Tasai skirtumas buvo matomas nuo pat pirmųjų pareigūnų atvykimo i Sovietų Sąjungos paviljoną, o kai pasirodė oficiali politinė delegacija su "ministrų" tarybos pirmininko pavaduotoju Ksaveru Kairiu, minėtasis skirtumas labai jau išryškėjo. Tai ypač buvo matyti vadinamoj "spaudos konferencijoje", kurioje maskvinės delegacijos nariai atsakinėjo i klausimus. Pasak jų, Lietuva įsijungusi Sovietų Sąjungon 1940 m. plebiscitu, nors visos pasaulis žino, kad Lietuva buvo okupuota raudonosios armijos. Reli-gija Lietuvoje esanti laisva, bažnyčios neuždarytos, išskyrus tas, kurios "nereikalingos", nors visiems žinoma, kad ir dabar vyksta religijos persekiojimas. Iš Lietuvos esą betkas gali laisvai išvykti, jeigu tik turi pinigų, nors visi puikiai žino, kad taip nėra. Tokios linijos laikėsi propagandistai ir privačiuose pokalbiuose. Jie tuo parodė, kad yra melo atstovai, panašiai kaip ir pats Kosyginas, kuris televiziniame spaudos konferencijoje Niujorke pareiškė, esą Sov. Sąjunga padeda visom tautom išlaisvinti. Kaip buvo "išlaisvintos" Baltijos valstybės, žino jau visos pasaulis.

— ★ —
Politinė sovietinės Lietuvos delegacija išeivijos aktyse susikompromitavo. Kaikurie jos nariai pradėjo orientuotis tik po kelių dienų ir pvz. Toronte pakaitė toną. Kas kita kultūrininkai. Tiesa, ir jie turėjo klausyti politinių viršininkų komandos, bandė, bent kaikurie, verstis trafetinėmis atsakymais, bet aplamai jie laikėsi santūriai ir vengė politinių klausimų. Menininkai žavėjo tautiečius savo koncertais, o solistas V. Daunoras su Maironio "Lietuva brangi" jaudino iki ašarų. Puikiai pasirodė sol. E. Saulėvičiūtė, styginis kvartetas, šokėjai ir liaudies instrumentalistai. Jų dainoje bei muzikoje visi jautė tikrosios Lietuvos dvelkimą. Savo krašto pasiilgusiems išeiviams tai buvo tokia magnetinė jėga, kuriai negalėjo atsispirti net kiečiausi skeptikai, juoba, kad koncertinė programa nebuvo atmiesta iprastine sovietų propaganda. Girdėjusieji menininkų koncertus pajuto, kad Lietuva ir sovietinėje vergijoje tebėra gyva. Ji, tarytum paskendęs varpas, yra judinama gyvenimo bangų ir ataidi gimtaisiais akordais iki šio žemyno miestų, kur randa jautrų atliepi.

— ★ —
Kokia gi buvo aplamai išeivijos laikysena sovietinės Lietuvos tautiečių atžvilgiu? Kiek teko patirti, ji įvairavo pagal tai, ar tautiečiai buvo melo ar meno atstovai. Politiniai propagandistai palaikė ryšius daugiausia su "savaisiais", o meno atstovus stengėsi daug kas užkalbinti. Pastarieji buvo sutikti su simpatija; anie — su antipatija. Tiesa, visi yra kraujo broliai, bet šiuo atveju propagandistai buvo didesni Maskvos "broliai". Jie buvo eksponentai pavergejo, kuriam buvo skirti ir laisvosios išeivijos atkirciai. Montreaolio spaudoje pasirodė didelio formato pranešimai, skelbia: "Lithuania is occupied country". Tai buvo atkirtis toje pačioje Montreaolio spaudoje skleidžiamai maskvinei propagandai. Antras protesto ženklas prieš Lietuvos pavergimą buvo Lietuvos himno sugiedojimas po lietuvių koncerto sovietiniame paviljone. Tai davė pajusti Maskvos atstovams, kad Lietuvos laisvės idėja išeivijoje yra stipri. Gal tie dalykai ir nepasiekė plačiosios pasaulio opinijos, tačiau jie buvo pakankami priminti Lietuvos bylą pavergeju rusui, kuris savo paviljone demonstravo sovietinę Lietuvą kaip laisvą šalį. Pagaliau šis melas buvo aiškus ir milijonams parodos lankytojų, nes laisvosios šalys turėjo savo paviljonus, o pavergtosios — suvartojus i Sovietų Sąjungos paviljoną. Sovietinės Lietuvos tautiečiai, atlikę programą sovietų paviljone, savaime pabrėžė savo tikrąją padėtį: esame rusiškąjo imperializmo rankose.

MŪSU PASTOGĖ

Registered at the G.P.O. Sydney for transmission by post as a Newspaper.

XVIII Metai Nr. 36 (957)

1967 m. rugsėjo 11 d.

VYTAUTAS BERNOTAS

POLITIKOS VINGIUOSE

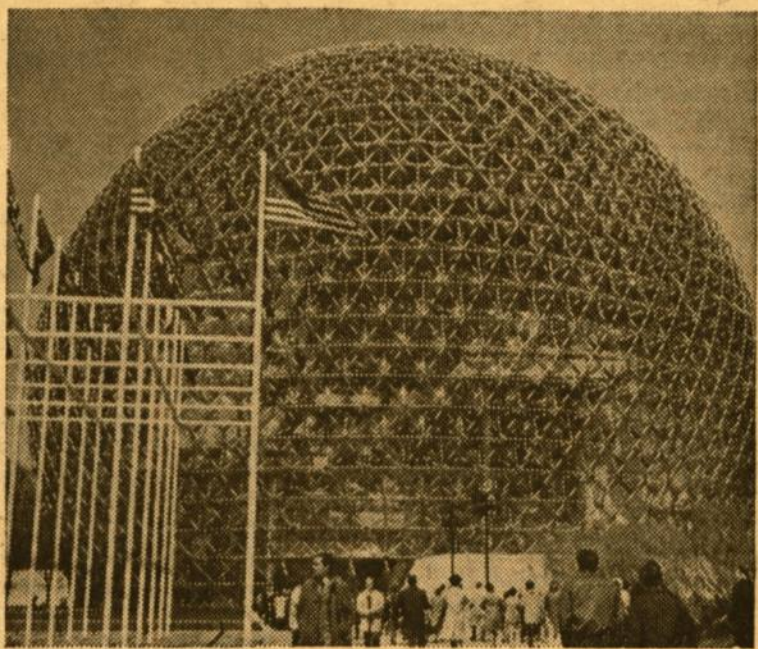
POLITINIAI NERAMUMAI HONGKONGE

Hongkonge, anglų valdomoje kolonijoje, politiniai neramumai prasidėjo gegužės mėnesį. Tada raudonieji gvardistai, peržengę demarkacijos liniją, baltą juosta dalijančią gatvę ir vargingą žvejų kaimelį i dvi dalis, žygiavo tiesiog prie britų policijos pastato.

Keli šimtai raudonųjų gvardiečių nešėsi vienoje rankoje mažą raudoną knygutę, kitoje — pagali ar akmenį. Nors knygutė atrodė tarsi maldaknygė, tačiau jo-

je buvo surašytos visos kitos mintys: kaip pakenkti savo kaimynui, jam atsikeršyti ar juo atsi-kratyti; kokią betvarę kelti krašte, kokią pradėti tarptautinę suirutę ir kaip verstį viską aukšty-n demarkacijos liniją, baltą juosta dalijančią gatvę ir vargingą žvejų kaimelį i dvi dalis, žygiavo tiesiog prie britų policijos pastato. Jie iškūlė visus langus, apmušė policininkus, sukėlė kaimelį

Prisiartinę prie policijos pastato, jie iškūlė visus langus, apmušė policininkus, sukėlė kaimelį

J.A.V. paviljonas pasaulinėje parodoje Expo 67 Montreaulyje. Ši paroda atžymi Kanados valstybės 100 metų sukak-tį. Didžiulį pusrutulio formos kupolą, 20 aukštų namo dydžio, suplanavo architektas R. Buckminster Fuller. Ekspонатai vėduje parodo J.A.V. atiekimus erdvų technologijoje, mene ir Amerikos istorijos momentus. 62 valstybės dalyvauja šioje 6 mėnesių parodoje, kurios tema yra "žmogus ir jo pasaulis".

vijos laikysena sovietinės Lietuvos tautiečių atžvilgiu? Kiek teko patirti, ji įvairavo pagal tai, ar tautiečiai buvo melo ar meno atstovai. Politiniai propagandistai palaikė ryšius daugiausia su "savaisiais", o meno atstovus stengėsi daug kas užkalbinti. Pastarieji buvo sutikti su simpatija; anie — su antipatija. Tiesa, visi yra kraujo broliai, bet šiuo atveju propagandistai buvo didesni Maskvos "broliai". Jie buvo eksponentai pavergejo, kuriam buvo skirti ir laisvosios išeivijos atkirciai. Montreaolio spaudoje pasirodė didelio formato pranešimai, skelbia: "Lithuania is occupied country". Tai buvo atkirtis toje pačioje Montreaolio spaudoje skleidžiamai maskvinei propagandai. Antras protesto ženklas prieš Lietuvos pavergimą buvo Lietuvos himno sugiedojimas po lietuvių koncerto sovietiniame paviljone. Tai davė pajusti Maskvos atstovams, kad Lietuvos laisvės idėja išeivijoje yra stipri. Gal tie dalykai ir nepasiekė plačiosios pasaulio opinijos, tačiau jie buvo pakankami priminti Lietuvos bylą pavergeju rusui, kuris savo paviljone demonstravo sovietinę Lietuvą kaip laisvą šalį. Pagaliau šis melas buvo aiškus ir milijonams parodos lankytojų, nes laisvosios šalys turėjo savo paviljonus, o pavergtosios — suvartojus i Sovietų Sąjungos paviljoną. Sovietinės Lietuvos tautiečiai, atlikę programą sovietų paviljone, savaime pabrėžė savo tikrąją padėtį: esame rusiškąjo imperializmo rankose.

sąmyšį, o vakare grįžo i savo teritoriją. Tų riaušių gandas greit pasiekė Hongkongą, kur maoistų užtarianti komunistuojanti spauda visą kalbę suvertė britams. To tik tereikėjo maoistų kursto-miems hongkongiečiams. Neužilgo ir Hongkongo gatvėse prasidėjo Pekino šalininkų riaušės.

BRITAMS NEMALONUMAI PEKINE

Britams užslopinus komunistų išprovokuotas riaušės Hongkonge, nepalankūs atgarsiai pasigirdo Pekine. Komunistinė Kinija nenorėjo gaisrinti laiko diplomatinėmis notomis ir įtekė Anglijai ultimatumą.

Pekinas reikalavo per 48 valandas paleisti laisvės 53 Hongkonge areštuotus maistininkus ir vėl leisti spausdinti uždarytus komunistinius laikraščius.

Ultimatumas grąsino, kad nepaklausius, kiniečiai bus priversti britų atžvilgiu imtis griežtesnių priemonių. Kokios bus tos priemonės, Pekinas specifiskai nebuvo nurodęs, bet jos paaiškėjo vėliau ultimatumo terminui pasibaigus. Britų atstovas Pekine, D. Hopson, gavęs tokį nerimtą kiniečių ultimatumą nedrįso persiųsti jo i Londoną. Tuo tarpu, Pekinas, nesulaukęs britų atsakymo, ultimatumo ištraukus paskelbė per radiją. Didžiosios Britanijos elgimasis Hongkonge buvo palyginamas su "baisiomis laukinėmis fašistinio imperializmo žymėmis". Tą pačią valandą, kada suėjo ultimatumo terminas, raudonieji gvardistai susirinko prie britų ambasados. Pagal duotą komandą vieni daužė langus akmenimis, kiti mėtė molotovo koktailius (bonkas pripildtas naftos) i pastatą. Kilus gaisrui, britų ambasados tarnautojai buvo priversti apieisti pastatą. Raudonieji gvardistai, iš degančio pastato bėgančius bri-

tų diplomatus smarkiai apkūlė; ir sukruvino, o daugiausiai nukentėjo pats ambasadorius D. Hopsonas. Tai šitokiu būdu kiniečiai savo "griežtas priemones" britams pademonstravo Pekine.

AKIS UŽ AKI

Sužinoję, kad kiniečiai sudegino britų ambasadą ir užpuolė britų diplomatus, Anglijos min. p-kas H. Wilson ir užsienio reikalų sekretorius G. Brown, nutraukę vasaros atostogas, atskubėjo i Londoną.

Skubiai sušauktame kabineto posėdyje, Anglijos vyriausybė nutarė atsakyti i Kinijos visas tarptvalstybinio santykiavimo formas paneigiančius veiksmus, tuo pačiu ir uždraudė visiems Londone gyvenantiems Kinijos diplomatams, prekybos delegatams bei žurnalistams iš Anglijos išvykti be britų valdžios leidimo ir suvaržė jų judėjimo teises. Suvaržymai taikomi ir kitiems Kinijos piliečiams, kurių vien Londone atsidaro 2.5 tūkstančio. Kiniečiai diplomatai, norėdami pademonstruoti pasauliui, kad juos anglai skriaudžia, sukėlė Londone prie savo ambasados muštynes su žiūrovais i policiją. Praskeltų pakaušų buvo abiejose pusėse. Anglijos valdžiai darant žygių santykius su Kom. Kinija vėl sureguliuoti, įtemptuose santykiuose pramatomas pragiedrėjimas.

Normaliais laikais toks Pekino paeilgimas pilnai pateisintų nutraukimą visų diplomatinių santykių su Kinija. Anglija, deja, taip elgtis nedrįso, nes daugybė įvairių šniurelių ir mazgų riša abiejų šalių prekybą. Santykių nutraukimas galėtų skaudžiai atsiliepti Anglijos ekonomijoje.

RINKIMAI PIETŲ VIETNAME

Nors šiaurės Vietnamo teroristai, pagyvinę karinę i partizaninę veiklą, bandė sutrukdyti pirmuosius pietų Vietnamo demokratinius rinkimus, jiems tai nepasisekė. Nepabijoję komunistų grąsinimų 81% krašto gyventojų dalyvavo rinkimuose. Laikė rinkimų nuo komunistų teroristų rankos žuvo 28 civiliai žmonės.

Pietų Vietnamo rinkimuose buvo renkami — prezidentas, viceprezidentas ir 60 asmenų i senatą.

Prezidento ir jo padėjėjo vietą laimėjo kariškiai: generolas Thieu ir vice-maršalas Ky. Tiklomis, kad abu kariškiai, padėję uniformas i šalį, imsis žygių kraštą suvienyti ir užbaigti karą.

TRAGIŠKAI ŽUVO KARO LAKŪNAS LIETUVIS

Rugsėjo mėn. 1 d. prie Williams-town karališkosios Australijos aviacijos bazės, netoli nuo Newcastello, nukritus jo lėktuvui, žuvo lietuvis karo lakūnas, skridimo karininkas Antanas Karpys, 29 metų amžiaus, kilęs iš Adelaidės.

Karpys skrido supersoniniu sprausminiu Mirage naikintuju i nedideliame aukštyje darė figūrinių skridimų pratimus. \$2.4 milijonų vertės lėktuvas nukrito 40 pėdų nuotolyje nuo grupės namų, kuriuose gyvena aviacijos karininkų šeimos. Viena tu namų buvo ir jo žmona. Karpys užsimušė vietoje. Atsimušęs i žemę, lėktuvas sprogo ir sudužo i mažus liepsnojančius gabalus, kurie plačiai išsisklaidė padegę aplinkinius krūmus.

Skridimo karininkas Antanas Karpys buvo prityręs lakūnas, keturis metus skraidęs sprausminiais lėktuvais.

KAS NAUJO PERTHE

KRAŠTO VALDYBOS PIRMININKAS LANKO PERTHO LIETUVIUS

ALB Krašto Valdybos pirmininkas, keldamas tautines nuotaikas, lanko Pertho apylinkės tautiečius. Apylinkės valdybos pirmininko J. Miliausko lydimas pirmiausiai ap-lankė visuomenininką Pertho universiteto lektorių Z. Budrikį i po-nią jų namuose. Paskui jie turėjo susitikimą viename Pertho viešbu-tyje su p. Budrikium ir p. Katei-va, kuris yra inžinierius ir ke-liais savo statytais dangoraižiais yra papuošęs Perthą ir ruošiasi jų daugiau statyti. Ten taip pat dalyvavo Pertho žinomas biznie-rius p. B. Jasas, kuris ne tik Pertho turi biznį, bet ir važinėja po platų Vakarų pasaulį.

Ponas Narušis ieško galimybių iš Adelaidės atkviesti i Perthą Lituania chorą i tautinių šokių grupę. Pertho lietuviai jo žygiams džiaugsmingai pritaria, nes toks atsilankymas daug atneštų nau-dos ir pajvairintų Pertho lietu-vių gyvenimą. Jeigu chorą ir šokių grupę neįmanoma būtų at-kyti, tai nors solistę Vasiliaus-kienę ir jos vadovaujamą oktetą. Jie labai būtų Pertho lietuvių lau-kiami.

Toliau ponas pirmininkas Narušis su p. Miliausku ir p. O. Liutikiene aplankė apylinkės valdybos vicepirmininką p. J. Norvilą, kuris turi du gražius ūkius ir kasdien pristato miestui apie 100 galionų pieno. Ponai Norvilai yra tikrai gražiai įsikūrę. Ponas Norvilas nuvežė svečius pas labai mažai ka mžinomą lietuvių p. J. Viegardą, kuris yra labai ga-bus keramikas. Susižavėjęs jo darbais p. Narušis prašė, kad jis savo darbų padovanotų Adelaidėje J. Vanago įsteigiam lietuvių muziejui. Ponas J. Viegardas pažadėjo tai padaryti. Ponas Narušis taip pat aplankė p. Žaromskį, visiems Pertho žinomą gabų medžio drožinėtoją. Jis irgi pažadėjo savo darbų Adelaidės lietu-vių muziejui. Grįždami iš p. Norvilo svečiai dar pakeliui sustojo pas lietuvių vaistininką p. Kalnėną, kuris anksčiau turėjo dvi vaistines, dabar pasiliko tik vieną, nes buvo persunku abidvi aptarnauti. Vaistinė yra labai gra-žiai sutvarkyta ir joje dirba ke-letas tarnautojų. Ponas Kalnėnas užsisakė *Mūsų Pastogę* ir nusipir-ko knygą "Eleven Lithuanian Artists in Australia".

Krašto Valdybos pirmininkas buvo pakviestas pas ponus Statkus ir pas ponus Čižeikius, kur buvo susirinkę daugiau Pertho a-pylinkės visuomenininkų: p.p. Kateivos, p.p. Budrikiai, kun. L. Kemešis, p.p. Kuzmickai ir daug kitų svečių. Pokalbiuose bu-vo daug gražių minčių iškelta ir geroje nuotaikoje padainuota daug gražių dainelių. Ponai Čižeikiai turi gražius dviejų aukštų namus. Jų dukrelė žibutė anksčiau kiek-vieną sekmadienį grojo vargonais Pertho lietuvių pamaldose.

Ponas Krašto Valdybos pirmi-ninkas yra gal jau ir pavargęs, bet jį visi Pertho lietuviai labai mėgsta ir kviečia jį dar ilgiau pa-silikiti.

Rozaliukė

RAMOVENŲ SVENTĖ

Rugpjūčio mėn. 27 d. L.V. Są-jungos "Ramovė" Vakarų Austr-alijos skryčiaus valdyba surengė skryčiaus veiklos 5 metų minėjimą, kuriame dalyvavo ir svečias ALB Krašto Valdybos pirmininkas.

Ramovėnai su savo vėliava da-lyvavo lietuvių pamaldose, kur kun. L. Kemešis pasakė gražų pamokslą ir atnašavo Mišias už mi-rusius skryčiaus narius. Vakare ra-movėnai su svečiais susirinko sa-lėje, kur skryčiaus valdybos pirmi-ninkas pradėjo minėjimą, pakvies-damas susirinkusius minute tylos

pegerbti mirusius. Ramovėnas A. Statkus perskaitė Tėvynės prisimi-nimo tekstą. Pranešus, kad Lie-tuvoje, Biržų mieste mirė skryčiaus valdybos sekretoriaus Kosto Bu-zermano motina Ono Buzermanie-nė, jam buvo išreikštas užjauti-mas.

Krašto Valdybos pirmininkas, kuris kartu yra ir Sydnėjaus ra-movėnų skryčiaus valdybos pirmi-ninkas, kūrėjas - savanoris S. Na-rušis skaitė paskaitą apie genero-lą Nagį - Nagevičių ir jo nuopel-nus tautai ir valstybei įkuriant Karo Muziejų, kur kiekvieną die-ną skambėjo Laisvės Varpas: "Tas laisvės nevertas, kas negina jos". Publika ilgai plojo, paskai-tai pasibaigus. A. Klimaitis visų vardu padėjo svečiui už paskai-tą ir abu pirmininkai, spausda-mi rankas prieš scenoj kabantį Lietuvos Vytį ir sąjungos ženklus, pasibučiavo.

Toliau vyko skryčiaus susirinki-mas, kuriam pirmininkavo A. Statkus, o sekretoravo A. Čižeika ir P. Žulys. Skryčiaus valdy-bos pranešimą padarė A. Klimai-tis. Jis išvardino pirmuosius sky-riaus steigėjus ir paminėjo, kad skryčiui steigti sąjungos įstatus prisiuntė tuometinis Adelaidės ra-movėnų pirmininkas Zamojskds. Pagal sąrašus skryčius turi 65 na-rius, iš kurių 35 yra aktyvūs. Pirmuosius 3 metus skryčiaus valdybą sudarė: J. Liutikas, A. Klimaitis ir C. Čekanauskas. 1965 m. valdy-boje buvo A. Klimaitis, V. Valaitis ir J. Liutikas. Šią paskutiniją valdybą sudaro: A. Klimaitis, J. Liutikas ir K. Buzermanas. Pirmininkas pasidžiaugė, kad la-bai daug skryčiaus veikloje padėjo skryčiaus garbės nariai Z. Budri-kis, A. Čižeika ir kun. L. Kemešis, kuris yra skryčiaus kapelionas, paslaugines vėliavą ir pasirašęs šventinimo aktą. I vėliavos šven-tinimo iškilmės buvę pakviesti ki-tų tautybių atstovai, kurie pasa-kę sveikinimo kalbas. Ta proga buvęs pasveikintas tuometinis Australijos ministras pirmininkas R. Menzies už karinės prievolės įvedimą ir Australijos saugumo stiprinimą ir iš jo kanceliarijos gautas padėkos laiškas. Skryčius, apsirūpinęs savo vėliava ir reikia-mu inventoriu, darė žygių Kings Parke prie nežinomo kario paminklo pasodinti lietuvišką a-žuolą, simbolizuojantį mus, čia gy-venančius lietuvius. Daug kas tuo reikalu buvo daroma ir ligi šiol šis klausimas tebėra atviras.

Iki šiol dirbusiai valdybai atsi-statydinus, prezidiumo pirminin-kas A. Statkus padėjo Klimai-čiui už pranešimą ir perskaitė kontrolės komisijos paaiškinimą, kad dėl laiko stokos nespėta pa-tikrinti skryčiaus kasos stovis ir tas reikalas paliktas sekančiam kartui. Susirinkimui prašant, se-noji valdyba pasiliko dirbti kitai kadencijai ir Krašto Valdybos pi-rmininkas valdybos narius pasvei-kino, paspausdamas ranką. Susi-rinkimas baigtas Tautos Himnu. Ramovėnas B. Jasas savo moder-nišku rekorderiu susirinkime kal-bėjusių kalbas užrašė i magneto-fono juostas. *Skryčiaus Valdyba*

— ★ —

Šiuo metu susirgus p. M. Kli-maitienei, visi jos labai gailsi ir linki jai greitai pasveikti ir vėl grįžti i savųjų ir lietuvių šelmas, kur ji anksčiau labai daug yra vi-siems padėjusi.

— ★ —

Š.m. rugpjūčio mėn. 29 d. 3 val. ryto Pertho staiga mirė Domas Burneikis.

Italijoje jau paleista i rinką naujo tipo cigaretės, kurios gale turi specialų uždegiklį, kurį pa-braukus i dėžutės briauną pati įsideda. Degtukai ir žiebtuvėliai jau nereikalingi.

SPAUDOS BALIUS

LAPKRIČIO 11 D.

SYDNEY TOWN HALL

Lietuviai iš Tėvynės susitinka su išeivijos lietuviais

"LIETUVOS DIENOS" PASAULINĖJE parodoje Montrealyje pradėtos birželio 20 d. spaudos konferencija Sovietų Rusijos paviljono teatre. Konferencija vedė rusas, o scenoje sėdėjo išrinkti 10 delegacijos narių, kurie atsakinėjo į publikos klausimus. Svarbesnieji klausimai buvo: Ar Lietuvoje buvo tautos atskilausta, kokios santarkos Lietuvos žmonės nori? Atsakyta: Buvo 1940 m., renkant seimą. (Mes gi žinome, kad renkant "liaudies seimą" nebuvo paskelbta jokia programa ir tikslai komunistų partija statė savo kandidatus, o rinkimai buvo klastojami, kas įrodyta daugeliu faktų ir liudininkų).

Paklausta: Kodėl iš Lietuvos neleidžiami žmonės kad ir į šią parodą? Diržinskaitė atsakė: Iš Lietuvos visi gali laisvai išvažiuoti ir visi žmonės turi pakankamai pinigų kelionėms. Bet čia atsisakė dr. Girūnienė ir pasakė, kad ji daugiau kaip pusę metų rūpinasi, kad atvažiuotų sesuo pas ją pavišėti, bet paskutiniu metu sesuo gavo atsakymą: Išvykti neleidžiama. Dr. Girūnienė todėl prašė delegaciją, jeigu ji ką gali, kad sesuo būtų išleista pavišėti pas ją. Su tokiais prašymais pasirodė ir daugiau žmonių, kas aiškiai nuneigė Diržinskaitės teigimus.

Manitobos ūkininkas P. Liaukėvičius paklausė: Iš Lietuvos mus apverčia visokia literatūra, kodėl gi į Lietuvą jokios spaudos iš čia negalima pasiųsti? Atsakė: Yra visokios spaudos. Blogą įtaką daranties spaudos neįsileidžiama.

Kodėl uždarnos bažnyčios ir iš jų daromi muziejai? Ar nepajėgu yra pasistatyti muziejum pastatų? Atsakė: Bažnyčių užtenka ir jose užtenka laisvų vietų...

Apie žmonių persekiojimus Lietuvoje buvo atsakyta: Asmens kulto laikotarpis buvo kai kurių nukrypimų, bet tas jau yra pasmerktas. O dėl to mažiau kas nukentėjo negu nuo nacių. (Viena, kad viešai Lietuvoje tas nebuvo pasmerktas. Žmonės apie tai sužinojo tikrai labai vėliai kada buvo pradėta kalbėti, kad "reikia laikytis lenininės linijos". Antra, kad kulto laikais rusai išžudė milijonus žmonių. Trečia, kad bolševikai sudarė slapta sutartis su nacių, nuo kurių daugiausia nukentėjo lietuviai).

Buvo klausimas: Kodėl į Lietuvą nuvykusiems neleidžiama aplankyti savo tėviškių? Atsakyta: Ir kitose valstybėse ne visur leidžiama lankytis.

Kiti klausimai buvo nereikšmingi. Tikrai vienas prof. Matulis, atsakydamas į klausimą apie mokslą Lietuvoje, pakalbėjo be propagandos, konstatuodamas, kad Mokslo Akademija daug mokslo srityje yra nuveikusi, ypač

puoselėdama lietuvių kalbą ir leisdamą didelį lietuvių kalbos žodyną, kurio jau išleista apie pusė — 7 tomų. Visi kiti atsakinėtojai raudonavo, stenėjo, vyniojosi, kaip vijūnai ir nerado įtikinamų atsakymų. Įdomu buvo stebėti, kad už K. Kairio, deleg. vadovo, nugaros visą laiką sėdėjo kažkoks "patarėjas" ir jam visą laiką į ausis kažką suflelavo.

OFICIALIOSIOS "LIETUVOS DIENOS" proga, birželio 23 d., didžiuliuose Montrealeio dienraščiuose buvo įdėtas laisvųjų lietuvių pasisakymas, kuris paaiškino, kad Lietuva yra Sovietų Rusijos okupuota; jos žmonės persekiojami ir išnaudojami; kad Lietuvos žmonės neleidžiama laisvai pasisakyti ir pasirinkti demokratišką būdą valdžios ir santarkos.

Montrealeio dienraščiai, anglų ir prancūzų kalbomis, gana plačiai aprašė spaudos konferenciją ir pridėjo savo komentarus.

Birželio 23 dieną buvo didžiulios įtampos diena. Žmonės jau iš anksto teiravosi, kaip patekti į koncertą. Nors Montrealeio spaudoje buvo paskelbta, kad tą dieną 7.30 vakaro bus didysis koncertas su laisvu įėjimu, bet pasirodė, kad į koncertą įėjimas tiksliai su pakvietimais, kurių besą apie 600, o norinčių patekti apie 2,000. Pradėjo kova dėl įėjimo.

Tvarkdariai išsiuntinėjo bilietus daugiausia tiems, kurie pritarė Lietuvos okupacijai. Iš dipukų labai mažai kas gavo. Ne nuostabu, kad daugelis negaudami pakvietimų į koncertą jaudinosi ir ieškojo galimybių į koncertą patekti.

Prieš koncertą įvyko oficialus "Lietuvos dienų" atidarymas, kurį vedė ne lietuviai, bet jų šeiminkai rusai. Priėmimų salėje oficialiai "dienas" atidarė paviljono vyr. komisaras, žinoma, rusiškai. Jo kalba buvo verčiama į anglų ir prancūzų, bet į lietuvių kalbą nebuvo verčiama. Tikrai pačiame atidarymo gale lietuviškai trumpai pakalbėjo K. Kairys.

Paviljono komisaras savo kalboje pažymėjo, kad Lietuvos bei lietuvių įnašas į Sov. Rusijos paviljoną yra itin žymus ir svarbus. Ir tai buvo pasakyta teisingai.

Pasaulinės Tarptautinės parodos vyr. vadovas p. Dupuy pasiūtenkino trumpu savo žodyje manpogandas, konstatuodamas, kad Mokslo Akademija daug mokslo srityje yra nuveikusi, ypač

Reikia pasakyti, kad publika, kuri tame priėmime dalyvavo, nebuvo pakankamai mandagi — užė ir neklaušė oficialiųjų kalbų, kaip tą daro ir savo parengimuose Klube.

Po vaišių visa publika per užkulisines duris suėjo į koncertų salę.

LIETUVOS ARTISTŲ KONCERTO PILDYTOJAI buvo Lietuvos operos solistai: E. Saulevičiūtė ir V. Daunoras ir ansamblio "Lietuva" grupė artistų, šokėjų ir instrumentalistų, su ansamblio vadovu V. Bartusevičium priešakyje. Be to, kelis konkursus laimėjęs styginis kvartetas: E. Paulauskas, J. Fledžinskas, K. Kalinauskaitė ir R. Kulikauskas, ir kvartetą iki kvinteto papildęs ir pianisto rolę išpildęs kompozitorius S. Vainiūnas.

Mums, žinoma, buvo įdomus koncertas, ypač gi mums buvo įdomūs solistai. Nors mes turime kaikiurių jų plokštelių, bet įdomu juos išgirsti tiesiogiai, nes plokštėlės ne visada tiksliai perduoda balsą.

Pirmasis pasirodė kvintetas, kuris išpildė S. Vainiūno kūrinį. Tai stipriai moderniškas kūrinys, Vainiūno kvintetas, sukurts lietuvių liaudies sutartinį giesmių pagrindu, originalus, savaimingas ir ritmika, ir harmonija, nors ši yra labai saikinga. Kvintetas labai dinamiškas, gyvas. Kvarteto dalyviai jį išpildė dideliu ekspresyvumu, puikia technika ir nepaprastu susigrojimimu. Kvarteto instrumentai tiksliai išlyginti ir sudaro didelio tobulumo ansamblį, tikrai vertą iškilų premijų. Pasiklausyti ansamblio buvo tikras malonumas.

Abu solistai išpildė operų arijas, de ja, ne lietuviškų operų, kurių mes tikėjome išgirsti. Ir kvintete dalyvavo ir solistus fortepijonu palydėjo S. Vainiūnas. Jis turi puikią techniką, bet jį reikia sveikinti ne tiek už skambinimą, kuris yra itin iškilus ir sėkmingas, kiek už vertingą kompoziciją, kuri nėra nei trafaretiška, nei atsiliekanti nuo pažangiosios muzikos, vystomos visame pasaulyje.

E. Saulevičiūtė — gana geros medžiagos lyrinis sopranas, tačiau be žymesnio iškilumo. Gaila, kad vieton jau gerokai pasenusio K. Kavecko dalyko ji nepadaidavo kūrui nors iš naujųjų kompozitorių.

Saulevičiūtei reikia ypač palinkėti, išsilinimo ir kūrinis, kaip priimta sakyti — persivaldinimo. Jos šaltumas yra jos priešas.

V. Daunoras, gana daug reklamuojamas Lietuvos operos solistas, turi bas-baritono gana tirštą balsą, gražaus tembro, ir naštų bei pajėgų. Silpnokos žemutinės. Bet kadangi solistas jaunas, tai jam bręstant jos gali sustiprėti. Balso patatymas geras ir dainavimo maniera graži. Tat Daunoro asmenyje galima tikėtis gero solisto. Šiame koncerte publiką sužavėjo ypač St. Šimkaus "Kur bakūžė samanota", išpildyta su tautinių instrumentų orkestru. Publika už šią dainą ypač karštai plojo.

Solistas dideliu pasisekimu padainavo "Lietuva, brangi" ir "Žaliojo lankelė", abi su liaudiniais instrumentais. Pastarąją lyg ir bisui. Bet pirmoji sukėlė didelį susižavėjimą, publika už ją plojo net atsisitūjęs.

Ansamblininkų pasirodė — šokėjai ir orkestras. Gaila, kad tai buvo mažytė grupė.

Ir šokėjai ir orkestras paruošti profesionališkai.

Šokėjai — gražus jaunimas pačiame fiziniame pajėgume ir jaunatviškame žydėjime. Tas sudaro pilnutinumo išpūdį.

Šokiai paruošti labai gerai, profesionalaus baletu lyggyje. Tikrai vyrų šokia maniera labai moisieviška — staigių ir pabrėžtinai kampuočių judesių, kai lietuvių šokia maniera yra daugiau švelni, apvalesni judesiai.

Šokėjų Polka, kuria pradėti šokiai, sudėtingos choreografijos, meistriškai išpildyta. Kiti du šo-

kiai buvo humoristiški. Įdomiausias buvo pašoktas šokis su klumpėmis, virtuoziškai jomis operuojant.

Instrumentalistai taip pat atskirai pasirodė. Įdomiai sukonstruotas ksilofonas, kurį valdo specialistas ksilofonininkas senas ansamblio, dar švedo paruoštas, p. Trumpickas, pastoviai dalyvaujantis orkestre. Kanklės ištobulintos (Justinas Strimaitis joms daug darbo įdėjo, tačiau ji... gaudė Sibirian išvežti...) ir išgražintos, ko pradžioje negalima buvo nei padaryti. Birbynės ir lumzdeliai taip pat patobulinti. Visi liaudies instrumentai padaryti chromatiniais, ko anksčiau nebuvo. Ir jie dabar labai gerai skamba.

Liaudies instrumentų muzikantai taip pat daugiau išmokslinti, kas, žinoma, galima buvo padaryti per 25 metus. Orkestras gerai pagrojo ir gerai lydėjo solistą Daunorą.

Pažymėtini solo numeriai, kuriuos ksilofonu išpildė Trumpickas ir ypač birbynininkas Janušas, kurio "Raliavimas" nepaprastai jautriai ir pasigėrėtinos grojimo technikos tobulumu išpildytas sudarė labai subtilios nuotakos momentą, sukėlusį publikos plojimų audrą.

Malonu buvo pasiklausyti koncertų, kurie čia buvo išimtinai retybė.

KAIP PO KONCERTO IŠSIAIŠKINTA, atsirado ryžtingos publikos, kuri sumetusi, jog iėiti į koncertą bus sunku, iš anksto užėmė vietas ir nutarė laukti koncerto.

Kadangi tas neatatiko tvarkytojų planui, tai jie pareikalavo pasilikusius po madų parodos salę aplėisti. Bet jie atsakė. Tada tvarkdariai pasiūkė policiją, kuri bandė vykdyti tvarkdarius reikalavimą. Bet nesisekė. Tvarkdariai tada pakvietė visą policijos būrį su ambulanu, kuriame buvo paruošta apie 50 vietų suimtiems vežti. Bet publika ramiai sėdėjo ir iš vietų nesijudino. Policija grasino jėgą panaudoti. Žmonės atsakė: Mes nieko bloga nedaro, tvarkos neardome ir neardysime. Policija apsiramino tikrai budėjo sargyboje. Policijai talkino vietiniai bolševikai, įkalbinėdami išeiti. Kai pamatė, kad visi žmonės laikosi kultūringai, koncertantys priima labai gražiai jiems ploja, visiškai nusiramino ir pasitraukė iš salės. Visas koncertas praėjo gražiai, pakilioje nuotaikoje.

Bet kai buvo pranešta, kad koncertas pasibaigė, salėje buvo uždegotos Lietuvos Himnas. Jį jau beveik įpusėję, susigriebė šeiminkai trukdyti, paleido garsiakalbius ir liaudies muzikantams įsakė kelti triukšmą. Tai buvo labai nekultūringas, be galvos likusių šeiminkų pasielgimas. Jeigu jie būtų buvę apdairūs, protingesni ir jautresni žmonių nuotakoms, būtų ramiai išklaušę Himną ir po jo būtų išnešę į sceną gėles, kurios buvo paruoštos artistams, ir koncertas būtų gražiai užbaigtas, ir visi būtų patenkinti.

Ne gi rusai tokie menki ir silpni, kad išsigando Lietuvos Himno? Ar nuo jo Maskva būtų kilnari žemės prasmegusi? Ar gal milžiniškasis Sov. Sąjungos paviljonas subyrėjęs? Ko gi buvo išsigąsta ir nekultūringai reaguota?

KONCERTUI VYTAUTO KLUBE, klubas buvo perpildytas publika iki nepaprasto susikimšimo. Karštis nepakeliamas.

Nuostabiausia buvo, kad artistai po koncerto tuojau buvo ištvesti ir išvežti. Su jais negalima buvo pasikalbėti. Negalima buvo pasikalbėti nei su žmonėmis, atvykusiais iš Lietuvos. Kai tiksliai sekliai pastebėdavo ką kalbantis su "nepageidaujamu", tuojau prisistatydavo "kviesliai" ir kviesdavo kalbinamąjį kitur neva kažkas su juo noris pasikalbėti. Bet pakviestas to iškvietėjo nerasdavo. Tai buvo keistas vakaras.

Šeštadienį vad. "Literatūrinė draugija" Vytauto klube suruošė koncertą-balių, kuriame dalyvavo ir visa delegacija iš Lietuvos.

Koncertas buvo gražus, kaip ir visi Lietuvos artistų koncertai, duoti Pasaulinėje parodoje.

Po koncerto buvo vakariene, kurios metu įvyko dialogas. Iš esmės kalbėjo šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. F. Jucevičius, bet į jo pasisakymą niekas iš delegacijos neatsiliepė.

Tuo dialogas ir pasibaigė. O kun. F. Jucevičius pasakė, kad bendradarbiavimas galėtų būti įmanomas, jeigu prie to būtų einama meilės ir laisvės keliu, su teikiant ir bažnyčiai laisvę. Šis kun. Jucevičius pasisakymas jokio atsakymo nesulaukė. Gautas tikrai netiesiogis atsakymas: kun. Jucevičius norėjo padaryti parapijos salėje koncertą ir kvietė artistus, bet artistams buvo neleistai parapijos salėje koncertuoti.

Tai gi, visai aišku, kokia laisvę lietuviai naudoja, nors visi rėkė rečia, kad jie laisvi ir gali ne tik kalbėti, bet ir veikti, ką tikrai nori...

(Nepriklausoma Lietuva)

DAINA NUO NEMUNO KRANTŲ

Iš pasaulinės parodos į Torontą užskusius lietuvių menininkų koncertas birželio 27 d. sutraukė gausų būrį tautiečių, su kaupu užpildžiusių palyginti nedidelę ukrainiečių komunistų salę. Jų buvo virš keturių šimtų, o didžiąją dalį sudarė pokarinės imigracijos žmonės, daugiausia pažįstami bei giminės su atvykėliais. Jie, matyt, tikėjosi išgirsti pilną koncertą, bet truputį nusivylė, nes šokėjai nebeturėjo koncertinės aprangos, o ir solistai neviską išpildė.

Iš sovietinės Lietuvos atvykusių vardu kalbėti buvo pakviestas augščiausios tarybos pirm. A. Barkauskas, kuris pirmiausia pristatė oficialios delegacijos narius, o po to ir pagrindinius menininkus: styginio kvarteto narius — E. Paulauską, J. Fledžinską, K. Kalinauskaitę ir R. Kulikauską, kompozitorius ir pianistas St. Vainiūną, Vilniaus operos solistus V. Daunorą, E. Saulevičiūtę, ansamblio "Lietuva" vadovą V. Bartusevičių. Išvardintieji atsidėdavo, kad į juos žvilgsnį galėtų mesti šio vakaro dalyviai, kiekvieno atsisotijimą sutikę didesniu ar mažesniu plojimu. Didžiausio dėmesio ir šilčiausio sutikimo susilaukė menininkai.

A. Barkausko kalba buvo trumpa, nepropagandinė. Jis, matyt, buvo įspėtas, kad žymią šio vakaro dalyvių dalį sudaro naujieji ateiviai ir kad propaganda gali sukelti spontanišką atkirtį. A. Barkauskas kalbėjo apie vienos šeimos narių susitikimą, norą pabendrauti su tautiečiais, geriau pažinti vienas kitą. Jo teigimu, Kanados ir JAV sutikti lietuviai labai domisi Lietuva, jos gyvenimu ir ateitimi. Lietuviškasis išeivijos jaunimas nesąs pamiršęs savo tėvų žemės, moka ir kalba lietuviškai. Jis taipgi užtikrino, kad ir Lietuvoje gyvenantis jaunimas nori susitikti su išeivijos jaunimu. Pasak A. Barkausko, jeigu šaltasis karas nepavirs karštuoju, susitikimai plės. Karo jis sakėsi nenoris sulaukti, nes yra matęs Lietuvai padarytus nuostolius, kuriuos jau išlygino darbščių lietuvių rankos.

Koncerto programą pradėjo Kauno muzikinio teatro solistė Stasė Rapalienė V. Kuprevičiaus daina "Saulytė", J. Tallat-Kelpšos — "Mano sieloj šiandien šventė" ir V. Kuprevičiaus "Vasilkėliai". Jos lyrinio pobūdžio sopranas pasižymi stipriomis ir gerai pastatytomis viršūnėmis, bet turi kietoką ir gana siaurą atspalvį, kenkiantį lyriškumui. Dainų išpildyme tektų laukti didesnio lygumo, atsisakant perdidelės balsinės jėgos dainos užbaigo, nes ji primena estradinio dainavimo manierą — norą įsisteikti klausytojams.

Styginis kvartetas pagrojo Ha-

endelio "Pasakalią" ir St. Vainiūno II fortepijoninio kvinteto finalą, talkon pasikvietęs šio kūrinio pianistą autorių. Groti jiems teko labai nedėkingose sąlygose — rengėjai netgi nepasirūpino surasti pulpitų gaidoms. Jas teko pasidėti ant paprasto staliuko, o aplink jį susėdus, susidarė įspūdis, jog ruošiamasi ne koncertuoti, bet kava gerti ar galbūt kortomis lošti. Nepaisant šio trūkumo ir, žinoma, prasto fortepijono atlikti dalykai klausytoją griebė už širdies. Kad kvartetas neveltų yra laimėjęs tarptautines varkbas Lieže, liudija puikus susigroijimas, geras styginių instrumentų tonas, plati nuansų skalė, augšto lygio jo narių techninis ir meninis pasiruošimas. Lietuviai niekada perdaug nesidomėjo kamierine muzika, bet šį kartą salėje viešpatavo visiška tylą, kurią nutraukdavo tik kūrinio užbaigoje nuaidėjęs gausus plojimas.

Vilniaus operos solistė Elena Saulevičiūtė padainavo liaudies dainą "Lietus lynoja", K. Kavecko "Na, tai kas" ir Rubinšteino romansą "Naktis". Ji, be abejonės yra geriausias ir pajėgiausias sopranas Vilniaus operoje. Malonus tembro balsas turi plačią skalę. Žemutiniame registre jis netgi primena mezzosopraną su švelniu aksominiu atspalviu, viduriniame — šviesėja, įgaudamas sidabrini, atvirą skambesį, o viršutiniame prasiveržia didelio pločio jėga, kurią solistė be ypatingų pastangų sugeba paversti švelnių pianissimo. Jos dainavime jaučiama gera mokykla, didelė patirtis, puikus įsijautimas į atliekamą kūrinį. Priekiaštą galima daryti tik vieną — atsikvėpimai yra pergarsūs ir perdaug girdimi salėje. Galimas dalykas, dėl to buvo kaltas kelionės nuovargis.

"Lietuvos" ansambliui programoje atstovavo keturi birbynininkai, pagroję smagią polkute. Vilniaus operos solistas Vaclovas Daunoras padainavo "Kur bakūžė samanota", Ty mergelių dainavimas ir priedui dar vieną smagią liaudies dainą. Birbynį palyda joms suteikė tikrai liaudišką atspalvį. Apie V. Daunorą ir jo studijas Milano La Scala teatre jau nekartą buvo rašyta mūsų spaudoje, nors mums jo balso lig šiol neteko girdėti. Dainavimo studijas jis buvo pradėjęs baritonu, o dabar perėjo į bosus. Jo dainavimą galbūt tiksliausiai galima apibūdinti kaip upę su vienu krantu, nes antrąjį krantą sudaro žemutinis registras, kurio šiose liaudies dainose neteko išgirsti. Balso vidurys ir ypač viršūnės turi plačią skambančią didelę jėgą, išlygintą ir suderintą su atliekamo kūrinio švelnesniais niuansais. Stebėtis verčia jau pats faktas, kad palyginti neaugsto ūgio ir neperstambaus sudėjimo vyras yra apdovanotas tokiu galingu balsu. Išvaizda jis gerokai primena mūsų V. Verikaitį. Gaila, kad neturėjome progos išgirsti žemutinio registro, nes be jo negalima susidaryti pilno įspūdio.

Solistėms akompanavo St. Vainiūnas, programą pranešinėjo lietuvių ir anglų kalbomis "Lietuvos" ansamblio dalyvis Gražvydas Kirvaitis. Iš kitų ansamblio narių vėliau teko patirti, kad jis ne tik puikiai kalba angliškai, bet moka ir prancūzų kalbą, nors yra dar jaunas vyrukas.

Po koncerto visi vakaro dalyviai buvo pakviesti užsukti į rūsi, kur šeiminkams buvo paruoštos stalus trumpoms vaišėms. Rūsio salė taipgi buvo permaia užplūdusiems lietuviams, kurie čia turėjo progos susitikti ir pašnekėti su atvykusiais iš Lietuvos. Jokių oficialių kalbų nebuvo, vyko tik privataus pobūdžio pokalbiai, nes daug kas rado pažįstamų.

(Tėv. Žiburis)

Kardinolo Gilroy pagalbininkas vyskupas Muldoon pareiškė, kad Sydnėjaus vyskupijos katalikų mokyklos, jei negaus užtenkamai valstybės paramos, sekančiais mokslo metais negalės priimti 10.000 mokinių.

Šiuos mokslo metus katalikų mokyklos Sydnėjaus vyskupijoje baigia su \$400.000 deficitu.

— ★ —

Anglijoje šiuo metu yra 555.000 bedarbių.

Poniai Danai Karpienei — Jasiutytei ir tėveliams p.p. Jasiučiams, mylimam vyrui ir žentui karo lakūnui

ANTANUI KARPIUI

tragiškai lėktuvo avarijoje žuvus, skausme ir liūdesyje nuoširdžią užuojautą reiškia

G. ir R. Glaubertai.

Lakūnui ANTANUI KARPIUI

tragiškai žuvus, jo žmoną D. Karpienę ir jos tėvelius B.M. Jasiučius skausmo valandoje giliai užjaučiame.

A.J. Jurkšaičiai,
dukros ir žentai.

Lakūnui ANTANUI KARPIUI

tragiškai žuvus, jo žmonai, tėveliams ir broliams skausmo valandoje gilią užuojautą reiškia

A.O. Kapočiai
S.M. Jankauskai

A.A.

DOMUI BURNEIKIUI

mirus, jo žmoną p. Burneikienę, p.p. Brazoskių ir visus artimuosius, netekus vyro, tėvo ir senelio, giliai užjaučiame ir liūdimė kartu.

ALB-nės Pertho Apylinkės Valdyba

A.A.

DOMUI BURNEIKIUI

mirus, poniją Burneikienę, netekusią mylimo vyro, dukrą ir žentą, netekusius tėvelio ir uošvio, anūkus ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė

V. Dailė
O. Jurgelienė
J.O. Liutikai

MAŽIAU ŽINOMOS PUTINO KNYGOS

Vincui Mykolaičiui - Putinui mirus, Lietuva nustojo šviesaus dvasios galiūno ir po Čiurlionio paties ryškiausio savo genijaus. Lietuvos žmonės ir šiaurės ir anapus idėjų užvaros tai instiktiviai pajuto. Dėl to praradimo jausmas yra visiems bendras. Bendras yra ir gailėstis, kad šito didžiojo poeto naujų kūrinių jau nebesu- lauksime.

Tokia yra likimo neatšaukiama lemtis. Žemėje visi žmonės praeina. Vieni pereina žemę kaip pilki šešėliai, sutryptose kelio dulkėse nepalikdami savo pėdsako. Kiti gi pereina žemę kaip milžinai, įmindami į savo gyventąjį laiką tokius gilius pėdsakus, kad jų ir amžiai nepajėgia užtrinti. Tai yra tie galingieji, kurie sugeba ant savo epochos uždėti savo dvasios antspaudą, kurių kūryba ir darbai pasidaro tautos sąmonės dalimi, kurių mintis ir idėjas pasisavina ne tik bendralaikiai, bet ir ateinančios kartos.

Toks mūsų tautoje buvo Putinas.

Beveik 50 metų jo poetinis žodis skambėjo mūsų literatūroje ir jo mintijimas vienokiu ar kitokiu atgarsiu aidėjo lietuvių sąmonėje. Taip Putinas dėjo savo antspaudą ant gyvenamojo laiko. Nelengvas yra didžiųjų žmonių gyvenimas, nes kas visa galva praauga kitus, į tą nukrypsta visų žvilgsniai. Nelengva yra ir jų kūryba, nes tik tie kūrybos žiedai, kurie yra genialumo įkvėpta kūrybine ugnimi nušviesti, kurie išreiškdami tikrąjį gyvenimo tiesą, yra darbo prakaitu aplaistyti ir kančios ugnyje išlydyti — tik tie kūrybos žiedai tampa nenykstančiais tautos kultūros lobiais. Putinas savo literatūrine kūryba tų lobių Lietuvai sukrovė gražų kraitį — praturtino Lietuvos poeziją, prozą, dramą ir literatūros mokslą. Plati jo žmogiškųjų išgyvenimų skalė: permainingi asmeninio gyvenimo sukuriai, epochų lūžiai, laisvės saulėtumas ir nelaimių sutemos išsiliejo jo kūryboje savotišku putinišku žodžiu, kuriame yra ir daug giedros ir nemažai rūstaus niaurumo. Išmatavęs žmogiškosios sielos viršūnių svaigulį ir gelmių gūdesį, baimę ir neviltį pažinęs, žmogiškos laisvės visada aistringai siekęs, jis iki galo išliko laisvės himnų poetas, išdrįstąs šlovinti ir prievartą prakeikti", išdrįstąs linkėti — "Tegu pražūna žemėje tironai ir vergai!"

Rašytojui mirus, iš naujo skaičiuojamas jo plunksnos palikimas. Bet Lietuvoje jo veikalų sąrašuose nėra minimos dvi knygos — tai romanas "Krizė" ir eilėraščių rinkinys "Rūsčios dienos".

Romanas "Krizė" plačiau žinomas. Atkarpa ejęs "Lietuvos Aide", paskui knygos pavidale plačiai paplites, kritikos aptartas kaip nepasiekęs "Altorių šešėlyje" kūrybinio lygio, bet vis tiek vertingas veikalas. Tik komunistinis kritikas K. Korsakas "Krizę" sumaišė su žemėmis už tai, kad Putinas pavaizdavo laisvosios Lietuvos kylančią gerbūvį, naujojo lietuviško dvaro ir inteligentijos gyvenimą gana šviesiomis spalvomis. Jis pasmerkė "Krizę" už tai kad ji per daug idealizavusi buržuazinių klasių gyvenimą. Tais laikais Korsako žodis buvo vienišas balsas, bet rusams okupavus Lietuvą, "Krizė" buvo pašalinta iš knygynų, o vėliau buvo skelbiama, kad pats autorius jos neįtraukęs į savo rinktinius raštus, lyg po komunistų valdžia kuris nors autorius būtų kada turėjęs savo raštų išleidimo sprendžiamąjį balsą.

Eilėraščių rinkinys "Rūsčios dienos" yra tikrai mažai kam žinomas. 1941 metais atiduo-

Rašytojas V. Mykolaitis — Putinas pašarvotas Kačerginėje 1967 m. birželio mėn. 8 d.

tas spausdinti, bet vokiškos cenzūros sulaikytas, Sakalo leidyklos išleistas nežymint išleidimo metų, bet spėjama jog 1943 ar 1944 metais. Išleistas slapta ir pusiau slapta platintas. Kiek jo pasisklido Lietuvoje sunku pasakyti, bet ir Vakarus tik vienas kitas egzempliorius tėra patekęs. Toje knygoje įdomiausias yra eilėraščių ciklas, Putino rašytas 1941 metų birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais. Pačioje prieškarinės rusų okupacijos įtampoje, deportacijų siautėjime ir karui prasidėjus, kai visa Lietuva buvo pradžiugusi laisvės prošvaiste ir tikėjosi laimingesnio rytojaus.

Kaip iš šalia spausdinamų eilėraščių matosi, ta poezija tuo laiku buvo tikras dinamitas.

Poetas visuomet yra tautos balsas. Dar labiau jis tampa tautos balsu žiauriais laikais, kada sprendžiamas tautos likimas. Ir Putinas nebūtų buvęs poetas, jei to kartumo ir tų vilčių, kurios pirmaisiais rusų okupacijos metais buvo susikaupusios lietuvių širdyse, nebūtų išsakęs spon-tanišku, kasdieniniai paprastu, be išgražinimų žodžiu. Tada tie posmai teisingai išreiškė ano laiko dvasią. Jie išreiškė lietuvių patriotų nuotakas tame baisiame mūsų tautos gyvenimo laikotarpyje, dėl kurio niekam ir niekur nėra priešasčių didžiutis.

Šie spausdinami eilėraščiai papildė mirusio poeto kūrybinę biografiją, parodo, kad Putinas buvo pilnutinis žmogus, visiškai sutapatinęs save su savo tauta ir išsakęs jos protestą prieš vergiją. Nežiūrint tokio viešai pareikšto protesto prieš komunistinę vergiją ir dėl to galimų represijų, Putinas išdrįso pasilikti Lietuvoje. Naujieji valdovai priverstė poetą viešai už savo drąsą atgailauti. Paskui nors išorėje ji ir gerbė, bet juo nepasitikėjo, ji prižiūrėjo ir stengėsi išspaus-ti iš jo tai, kas buvo naudinga jų režimui. Bet Putinas kūrė ne režimui, o Lietuvai. Tai Lietuvai, kuri ilgisi ir ieško tikros kūrybos grožio ir tą grožį kaip gerį į savo sielą priima, kad juo kaip stebuklingu apdaru apsigaubusi, apsisaugotų nuo varganos buities ir piktų svetimųjų vėjų. -Jaj-

M. ŠEŠKUS

EŽERO VESTUVĖS

Tęsinys

Gal kokią porą kilometrų į pietus nuo Miellanų sodžiaus, ant aukštoko pakilusio ir toli į vandenį, beveik iki pat Sartų ežero širdies — šešių hektarų didumo salos įsiveržusio pusiasalio, gulėjo senoviškas Lizgariaus vienasėdis. Lizgariui priklausė apie šimtą hektarų žemės. Visos pusiasalio pakrantės buvo apaugusios eglėmis bei pušimis, o vienasėdžio trobesiai skendėjo vienuolikt hektarų didumo vaismedžių sode. Tai buvo gražiausias vienasėdis, kokį aš iš viso esu matęs Lietuvoje!

Lizgariaus savininkai — Justinas ir Sofija Vertibai — turėjo du vaikus: sūnų Petrą ir dukterį Oną. Abu jie buvo beveik vienmečiai su Vytautu Vaitoniu ir abu priklausė Sartų ežero vaidintojų grupei. Ypatingai Ona buvo gabi artistė ir jai tekdavo svarbesnės moteriškos rolės.

Bitės ten gausiai plečiasi ir duoda daug medaus, kur bičiuliai gražiai ir nuoširdžiai sugyvena, vienas kitam padeda ir nieko nepavydi. Taip galvojo Sartų ežero pakrantių gyventojai. Senis Vertibas ir Vytauto tėvas buvo buvęs bičiuliais daugelį metų. Dabar, seniui Vaitoniui mirus, Vertibas perkėlė tą bičiulystę į jo sūnų Vytautą. Jis talkininkavo našlaičiui Vytautui, kur tik galėjo. Nejučiomis jis tapo Vytauto globėju ir patarėju, gi Ona ir Petras pasidarė jo artimaisiais bendradarbiais jaunimo organizacijų veikloje.

Vieną ankstyvo pavasario sekmadienį Vytautas užėjo pas Vertibą pasitarti apie tarną ir tarnaitę samdymą. Mat, senis Vertibas, per eilę metų turėjęs daug samdinių, buvo geras jų "psichologas". Čia Vertibas jam kalbėjo:

— Lamingu supuolimu aš užvakar, atrodo, su- radau tau, Vytautai, gerus žmones, sutinkančius pas tave gyventi ir dirbti. Tai degutininkas Jokū-

bas Vinkšna, jo žmona Salomėja ir penkiolikametė dukterė Saulutė. Tu juos gal pažįsti. Jie gyvena tarp Oklių miško ir to paties vardo ežerėlio. Vinkšnos nebegali pragyventi iš deguto degimo, nes ji mažai kas šiandien beperka ratams tepti. Dabar ūkininkai ratus tepa žydų krautuvėse perkama "šmalavidra". Vinkšnos neturi nuosavos žemės. Todėl jie, man sakėsi, mielai eitų pas tave ūkininkauti.

Vytautas nuvažiavo dviračiu pas Vinkšnas dar to paties sekmadienio vakare ir lengvai susitarė su jais. Jis žinojo, kad Jokūbas Vinkšna buvo visų kaimynų laikomas labai darbščiu ir sąžiningu žmogumi, o Salomėja Vinkšnienė buvo pagarsėjusi virėja, kurią apylinkės dvarininkai ir stambūs ūkininkai kviesdavosi balių ir pokylių svečiams valgius virti. Mergautinėse dienose Salomėja tarnavo kaip virėja pas baronų von Lyzanderius, Kriaunų dvare, kur ją senė baronienė išmokė virti visokių poniškus ir egzotiškus valgius. Vytautas buvo girdėjęs savo sodžiaus ūkininkų pasakojimus, jog baronų von Lyzanderių sūnus Aleksandras buvo įsimylėjęs į gražulę virėją Salomėją ir norėjęs ją vesti. Tik tėvai jam neleidę ir išsiuntę jį į Rytprūsius pas gimines, iš kur jis jau po penkių metų sugrįžęs su vokieta žmona. O Salomėjai baronai davę didelį kraitį ir apvedinę su dvaro degutininko ir sėmenų aliejaus vartytojo Kristupo Vinkšnos sūnumi Jokūbu.

— ★ —

Vinkšnos susilaukė keturių vaikų. Vyresnysis sūnus Julius, kaip išėjo karinės prievolės atlikti į Panevėžį, taip ir negrįžo. Pasiliko tarnauti liktiniu puskarininkiu, o vėliau viršila. Kiti du sūnūs — Vladas ir Liudvikas — 1928 metais, kartu su savo dėde, išemigravo į Braziliją. Jokūbas Vinkšna tarnavo rusų caro kariuomenėje pirmame pasaulinia-me kare. Sunkiai sužeistas, pateko į vokiečių nelais-

vę. Vokietijoje apgydytas, slapta grįžo į Lietuvą 1917 metų pradžioje. 1918 metų pradžioje Salomėja Vinkšnienė susilaukė dukrelės, pakrikštytos Salomėjos vardu, bet kurią tėvai ir kaimynai vadino Saulute.

Saulutė, geriausiai baigusi Kriaunų pradžios mokyklą, gyveno pas tėvus. Ji norėjo, kad tėvai leistų ją į Antalieptės vienuolyno mergaičių namų ruošos mokyklą. Bet tėvai negalėjo jos leisti, nes trūko pinigų. Gi barono von Lyzanderio pasiūlytą piniginę paramą Saulutei abu Vinkšnos kažkodėl griežtai atmėtė. Kaimynai stebėjosi tokiu Vinkšnų užsispyrimu ir nedėkingumu paslaugiam ir geraširdžiui baronui.

Saulutė padėjo tėvui degutą degti, o žiemos mėnesiais motinai verpti ir austi. Vinkšnienė norėjo Saulutę išleisti iš namų pas kaimynus už tarnaitę, bet Jokūbas Vinkšna su tuo nesutiko.

— Tegu su mumis gyvena ir bręsta. Duonos juk užtenka. Dar sūspės svetimiems prisitarnauti.

— O aš maniau, kad tu, Jokūbai, nori Saulute nusikratyti, — kalbėjo Vinkšnienė.

— Esi kvaila boba. Kas tada įvyko, aš tau atleidau. Saulutė čia gi niekuo nekaltą. Aš myliu tave ir myliu Saulutę ir dirbu dėl jūsų abiejų.

Vinkšnienė priėjusi pabučiavo jį į veidą. Jokūbo akys staiga sudrėko...

— ★ —

Vytautas jautėsi laimingas, apgyvendinęs Vinkšnų šeimą savo namuose. Vinkšna buvo geras ūkininkas. Jis atstojo du tarnus. Jo nereikėjo rytais žadinti, nei jam darbus nurodinėti. Jis pats kėlėsi kasryt dar prieš saulės patekėjimą. Atsidėkodamas už jo darbštumą ir sąžiningumą, ir sekdamas Saulute, Vytautas pradėjo savo tarną Jokūbą vadinti tėveliu. Jokūbas su tuo sutiko. Jis juto savo vertę. Vieną kartą mažakalbis Jokūbas prasiitarė: "Dėkoju tau, Vytautai, už gražų ir mielą žodelį! Aš tavimi ir tavo ūkiu rūpinuosi ir rūpinsiuos, kol aš pas tave gyvensiu. Tavo tėvas ir aš buvome draugai. Vaikystėje mes kartu pas Mielanų kaimo dakaratorių mokėmės lietuviškai skaityti ir rašyti iš knygelių, kurias tavo šviesus sene-

Plombuotų vagonų grotuoti langeliai,
Ir bado ir troškulio kupino dienos...
Prašvito juk saulė ir tremtinio daliai
Pro šaltas rasotas kalėjimo sienas...

Toli siaudžia tėviškės ir girios ir lankos —
Ir laimė ir džiaugsmas toli pasiliko.
Tik tvankūs vagonai riedėdami trankos
Į "placią tėvynę" raudono grobiko.

Kada bus kelionės kentėjimų galas,
Nuvargusios akys išvelgt neįmano:
Ledinis Altajus, laukinis Uralas
Ar nusiaubtos stepės rūstaus Kazachstano.

Aptemo jų žvilgsnis nuo tvaiko ir ūko,
Aplink tuštuma ir beribė naktis.
Susidrumstė siela, ir mintys nutrūko,
Ir šaltą dvelkimą pajuto širdis.

1941.VI.20

ERELIAI TIES RUGIŲ LAUKU

Su auštančio ryto raudona aušra
Pakilo į dangų ryžtingi ereliai.
Žydriojoj erdvėj jokių kliūčių nėra
Taurių drąsiasparnių stiprėjančiai galiai.

Nuo didelio vėjo sūbuoja beržai,
Banguoja rugiagėlėm kvepantis laukas.
Padangių erdvėj, kaip sidabro lašai,
Ereliai, žvilgėdami saulėje, plauko.

Žiūriu aš į laisvus padangių paukščius,
Aš glostau žiedais papūkavusias varpas, —
Ir žingsnis po žingsnio mažėja, jaučiu,
Mane ir tas žydrumas skiriantis tarpas.

Krūtinėje laisva, pasauly erdvu,
Banguojanti jūra artėja ir plečias.
Iš mėlynų tolių sidabro laivu
Atplaukia su dovana laukiamas svečias.

1941. VI. 24.

PUTINO LITERATŪRINIS PALIKIMAS

V. Mykolaitis - Putinas nors amžiaus ir nesveikatos kamuojamas dar vis dirbo literatūrinį darbą ir kūrė, tačiau Sukilėlių antrojo tomo nebesuspėjo užbaigti, jis esąs tik įpusėtas. Šią vasarą vykdamas atostogų į Kačerginę dar buvo ketinęs parašyti Sukilėliams trumpą epilogą, kad veikalas būtų labiau užbaigtas ir duotų pirmkėčio plano pilną vaizdą, bet deja, nebegalėjo to savo užmąnymo įvykdyti.

Savo atsiminimus, kuriuos paskutiniaisiais metais rašė, suspėjo davartyti iki mokslo metų seminarijoje pradžios — taigi, galima sakyti, kad beveik visas gyvenimas paliko neaprašytas.

Gautomis iš Lietuvos žiniomis, Putino literatūriniam palikimui tvarkyti redaktoriūm esąs paskirtas A. Žirgulyš. Šiais metais užplanuota išleisti viena Putino knyga — visi "Sukilėliai", pirmas tomas ir antrojo tomo tiek, kiek autorius suspėjo parašyti. Kitais metais bus išleisti atsiminimai.

Pramatoma taip pat tęsti toliau Putino raštų leidimą. VII tome tilps "Sukilėliai" ir prisiminimai, IX tome — kritika, naujoji poezija, dar neskeltba medžiaga.

Pats Putinas savo artimiesiems yra minėjęs, kad po jo mirties turėtų būti išleisti jo dienoraščiai ir laišškai.

Putino namuose Kaune, greičiausiai, bus įrengtas jo memorialinis muziejus, nes pats Putinas to yra pageidavęs.

lis, Zigmantas Vatonis, per knygnešius gaudavo iš Prūsų. Kartu mes svajodavom apie Lietuvos prisikėlimą, kartu mes mušėm rusų "načalnikus" 1905 metais... Tik tavo tėvui nereikėjo kariauti Didžiajame Kare, o man reikėjo. To karo metu tavo tėvas globojo ir maistu šelpė mano žmoną ir mūsų tris sūnelius. Aš to niekuomet neužmiršiu. Todėl, matai, Vytautai, aš tau ne tik bernauju, bet ir atsilyginu už tavo tėvo gerą širdį."

Nepraėjo nė poros mėnesių, ir Vytautas įsitikino, kad Vinkšnienė iš tikrųjų yra geriausia visos apylinkės šeiminkė ir virėja. Jos kepta duona buvo skaniausia visame sodžiuje, o jos blynai spindėjo lyg auksas ir prašėsi valgomi. Vytautas turėjo pripažinti, jog Vinkšnienės pagaminti valgiai buvo skanesni net už jo motinos netilimoje praeityje gamintuosius. Vinkšnienės prižiūrimos daržovės augo geriau negu pas kaimynus. Ji įvedė ir naujų daržovių, kurias anksčiau tik dvarai augino: pamidorus, raudonosis kopūstus, svogūnėlius ir žieminės, po sniegu augančias salotas. Šitos naujoviškos daržovės netrukus paplito po visą sodžius.

Vytautas pradėjo Vinkšnienę mamute vadinti. Vinkšnienė tuo džiaugėsi ir gražiai jos veide pradėjo žaist pasitenkinimo peteliškės. Vinkšnienė, buvusio degutininko žmona, parodė sodžiaus ūkininkams, kad ji moka šeiminkauti. Ir tos ūkininkės net ieškojo Vinkšnienės patarimų valgių gaminime. Tas kuteno Salomėjos širdį. Ji džiaugėsi, pilnutiniai pritapsi prie Mielanų sodžiaus gyvenimo ritmo ir aplinkos.

— ★ —

Kai Vinkšnos apsigyveno pas Vytautą, Saulutė pražydo, kaip dar niekad. Jos pirmąkartį gyvenimas tėvo degutininko sodybėlėje, Oklių miško pakrastyje, buvo nuobodus ir monotoniškas. Kas kita Mielanų sodžiuje! Čia žmonės linksmi ir savi- mi patenkinti. Čia pilna krykštaujancio jaunimo. O šešiolikametė Saulutė mėgo būti liksma, mėgo draugauti su mergaitėmis ir berniukais.

Nuo pat pirmo susitikimo Vytautas ir Saulu-

(Nukelta į pusl. 4)

V. Alseika, Vokietija

LIETUVIŲ VARDAS EUROPOS SPAUDOJE

Jei kas paklaustų: ar dažnai lietuvių, Lietuvos vardas pasirodo europinės spaudos skiltyje, atsakyti būtų galima taip — tik retomis progomis. Vasario 16 sukakčių dienomis seniau, maždaug apie 1953-1960 metus, vokiečių, šveicarų, prancūzų spaudoje pasirodė daug net ir vedamųjų apie Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, apie Lietuvos dabartinį likimą. Vėliau tie straipsniai vis mažėjo, jau sunku aptikti ir minčių, svetimų spaudoje, apie biržėlinių išvežimų sukaktį. Ar tai laiko ženklas?

Žinoma, būtų neteisinga teigti, kad Europos spaudoje apie Lietuvą iš viso nieko neskelbiama. Prel. V. Minevičius Romoje, drauge ir Eltos biuletenio italų kalba redaktorius, yra suskaitęs daugiau tūkstančio atvejų, kai apie Lietuvą, lietuvių, sovietinę okupaciją yra 1966 metais rašiusi italų spauda. Berne, Šveicarijoje, įsikūręs dr. A. Gerutis, šiuo metu dirbąs lietuvių diplomatinėje išeivių tarnyboje, savo laikui šveicarų spaudoje, ypač pačiam svarbiausiam šveicarų dienraštyje — „*Neue Zürcher Zeitung*“ yra paskelbęs visą eilę straipsnių apie Lietuvą, apie okupaciją, apie pabaltiečių teises. S. m. balandžio 23 d. tas pats dienraštis buvo įsidėjęs dr. Geručio informacinį straipsnį apie valdžios pertvarkymą Lietuvoje, kur ta pačia proga nušviestas ir J. Paleckio vaidmuo anksčiau bei dabar. Tačiau toks straipsnis — dabar retas paukštis. Tiesa, „*Baseler Nachrichten*“ ir kt. šveicarų dienraščiuose vieną kitą kartą per metus atspausdinami Lietuvos diplomato šefo St. Lozoraičio straipsniai. Bet ir jie pasirodo rečiau, negu prieš kelerius metus. Prancūzų spaudoje jau žymiai šykštesnė, o vokiečių? Ji dabar dar labiau santūri.

Pernai ir užpernai vokiečių spaudoje mirguliuojo straipsniai apie vieną garsiausių pokario Vokietijoje plėšikų — Petrą Domiją. Spauda paskubėdavo pažymėti, kad tas jaunas, inteligentiškas plėšikas — lietuvių kilmės. Buvo „paguoda“, kad, štai, lietuviai pasigymė, kad jis — nepaprastų gabumų, kad savo intelektualiniu lygiu jis praneša kitus.

Žinoma, daugiau apie Domiją rašyti neverta. Kas kita su Kristijonu Donelaičiu. Jis jau dažnai kas svečias vokiečių ar šveicarų spaudoje, gal dėl to, kad pernai Miunchene — Allach įsikūrusi Fink leidykla išleido R. Buddensiego išverstus Donelaičio „Metus“. Kai kur spaudoje pasirodė vertinimai, prisiminti Lietuva ir lietuviai. Būta ir nemalonių mums pokštų.

Žinomas, įtakingas politiniuose sluoksniuose vak. vokiečių dien-

raštis *Frankfurter Allgemeine* š. m. kovo 2 d. laišku skyrė paskelbė žūlų Kurt Donalies, iš Manheimo (aišku, Klapėdos kr. gyventojų) laišką. Jis pasipiktinęs, kad dienraštis vienoje žinėleje paminėjęs Donelaitį kaip „dijj lietuvį poetą“. Dabar Donalies vokiečių skaitytojas aiškino, kad Donelaitis nebuvo lietuvių poetu, bet „protestantų pastorių Rytprūsijų vietovėje Tolmingkehmen“. Esą, Donelaičio šeima Prūsijoje jau buvo įsikūrusi nuo 3-sios kartos, tai buvę 16 amž. emigrantai iš katalikiškosios, „Didžiosios Lietuvos“, jie buvę, kaip nauji gyventojai vertinami, o pati sritis tarp Tilžės ir Gumbinės buvusi pavadinta „Prūsų Lietuva“. Dabar Donalies prisipažįsta, kad Donelaitis turėjęs nuopelną nes pirmą kartą lietuvių kalbą panaudojęs literatūroje, poezijoje. Tačiau jis esąs ne Donelaitis, bet Donalitius, ir tik prūsų valdžia sudariusi sąlygas Donelaičiui pasireikšti literatūroje. Autorius griebiasi ir kalbų tyrinėtojo prof. Senin'o, — kuris Heideberge 1957 m. išleistame Lietuvių Kalbos Vadove pažymėjęs, kad „Donalitius buvo 18 amž. prūsų vokiečių kultūros literatūriškai — istorinis padaras...“ Pagaliau, minėtas Donalies siūlo Donalitius pavadėjęs nelietuvinti, nes jis gyvenęs, kūręs tik Donalitius pavarde. Šis atgarsis vokiečių spaudoje labai būdingas ir jis dar meta šešėlį ir Vokietijoje gyvenančių Klapėdos kr. gyventojų — vokiečių veiklą bei jų nuotakas. Žinoma, jei tas balsas nebūtų pasirodęs laišku skyriuje ir jei jo autorium nebūtų kažin koks Donalies, lietuvių reagavimas būtų buvęs neišvengiamas.

Donelaitis vokiečių sapudos skiltyse pasirodė ir kitu atveju — anksčiau R. Vokietijoje, o šių metų pradžioje ir Vak. Berlyno leidykloje išleistas dar neseniai mirusio (1965) Bobrowskio apysakos „*Litauische Klaviere*“ proga. Daugelis laikraščių itin teigiamai vertino patį veiklą, rašytojo talentą, aiškindami ir apysakos herojaus — Donelaičio reikšmę, kaip poeto ir kaip gabaus optinių prietaisų ar pianinų dirbėjo. Priešingai, „memelenderio“ Donalies aiškinimams, visuose vertimuose susidurdavai tik su Donelaičiu, bet ne su Donalitius. Buvo maloni staigmena, kai žinomas šveicarų savaitraštis *Die Weltwoche* kovo mėn. per keturis numerius beveik ištisai paskelbė Bobrowskio apysaką apie Donelaitį, dar papildydamas ir būdingomis iliustracijomis. Žinoma, tiliško Bobrowskio knyga turėtų būti išversta ir į lietuvių kalbą, ją išleido Wagenbach-Verlag Vak. Berlyne.

Jau minėta Fink leidykla (jos adresas: Fink - Verlag, 8 Muenchen — Allbach, Vesaliustr. 17) dabar išleidžia A. Baranausko „Anykščių šilėlių“ vokiečių kalba. Beje, kad pasirodė Donelaičio „Metai“ Buddensiego vertime, o dabar — „Šilėlis“, daug yra prisidėjęs lig šiol Miunchene gyvenęs Valteris Banaitis.

Aukščiau paminėta, kad pastaruoju metu vokiečių ar šveicarų spaudoje sumažėjo apie Lietuvą, lietuvių skelbiama medžiaga. Žinoma, čia turi ryšio ir tarptautinė politinė raida. Tačiau, iš kitos pusės, galia, kad lietuviai išeiviai retai tesugeba palaikyti ryšius su svarbių laikraščių redaktoriais ar su leidyklomis. Tiesa, anot dr. Geručio, palaikiusio santykius su buv. *Neue Zürcher Zeitung* vyr. redaktorium, blogai, kad redaktorius pasikeičia — kitas buvęs palankesnis pabaltiečių bylai... O mūsų spaudos žmonių, sugebančių tokius santykius palaikyti — labai nedaug. Italijoje gal vienintelis — prel. V. Minevičius, Vokietijoje — V. Banaitis, tačiau susidūręs su jau keleri metai pastebimu vokiečių spaudos šaltumu (čia išimtis — vokiečių radiofonai, suteikiant vietos lietuvių muzikai, bet tik retesniais progomis, ir minėta Fink leidykla). Šveicarijoje, be dr. A. Geručio, atrodo, turi ryšius su spauda ir prof. J. Eretas. Beje, reikia nepamiršti ir Vasario 16 gimnazijos mokyto. Frico Skėrio, palaikančio itin artimus santykius su Mannheimo ir aplinkinių miestų vokiečių spaudoje — Gimnazijoje vykstant minėjimais ar sukaitytoms spaudos pastebima, iškeliama, ir lietuvių vardas tikrai populiarinamas. Tačiau toji spauda — tik sritinė ir nepasiekia visos Vokietijos gyventojų.

Jei pasižvalgyti filmų pasaulyje, pastebėsime, kad Vokietijos kino teatruose pasirodžius A. Meko filmui „*Hallelujah, the Hills*“ žymiųjų dienraščių vertintojai brolių Mekų filmą įvertino tikrai šiltai. Buvo parodyta, kad Mekas esąs „New American Cinema“ vienas pagrindinių perversmininkų, kad šis amerikietiškas pop — filmas stebėjęs savo vykusia parodija, vyksiu filminių išraiškos formų panaudojimu. Miunchene einančiame dienraštyje *Sueddeutsche Zeitung* Joachim von Mengershausen pabrėžė intelektualines Meko intencijas, padarydamas išvadą, kad filmas esąs tikras „deimantukas“. Tuo būdu brolių Mekų vardai buvo skelbiami ir vokiečių spaudoje. Kitas reikalas, kad niekas nepatyrė mūsų filminių tikrosios kilmės.

(Draugas)

DARBŠČIOSIOS RANKOS

Ponios E. Šeikienės pranešimas, skaitytas Melbourne Socialinės Globos Moterų Draugijos veiklos 15 metų minėjime, 1967 m. liepos mėn. 30 d.

— ★ —

Greitai bėga dienos, sekdamos viena kitą. Ateina ir praeina metų šventės. Greitai bėga metai. Ir štai šiais metais jau sueina 15 metų, kai Melbourne moterys susibūrė organizuotam šalpos darbiui į Socialinės Globos Moterų D-ją. Per tuos metus jos narių darbščios rankos dirbo lietuviškai humaniška darbu, esmėje gal net svarbesnį už daugelio mūsų papietinių organizacijų. Jų sudarytos lėšos, rūpestingumas ir pasiaukojimas, nevaržomai jokių varžtų, nevienam tautiečiui yra nuskaidrinęs sunkias dienas ligoje ir suteikęs reikalingą ekonominę paramą.

Noris mesti žvilgsnį praeitinį atliktus darbus.

Apie 1950-52 metus Australijos lietuviai, anksčiau išblaškyti po visą kraštą, pradėjo burtis didesniuose miestuose. Šiek tiek įsikūrę ėmėsi gana entuziastingai intensyviaus organizacinio darbo. Kūrėsi ALB Apylinkės, parapijos, sporto klubai, chorai, teatrai, ideologinės ir profesinės organizacijos. Nemaža jų organizacijų kaip greitai gimė, taip greitai ir mirė. Ir dabar, praėjus 15 metų, atrodo, kad būta daug bereikalingo blaškymosi, bereikalingo jėgų suskaldymo, daugiau dėmesio kreipiant į pašalinius, o ne į gyvybinius reikalus.

Taigi anais organizacinio pakilimo laikais, kilus minčiai, kad Melbourne šalia kitų organizacijų reikalinga socialinės globos ir šalpos organizacija. P. D. Simankevičienė iniciatyva 27.7.52 buvo sušauktas steigiamasis susirinkimas, į kurį atsilankė 19 moterų ir įkūrė Soc. Globos Moterų D-ją Melbourne ir išsirinko valdybą.

Pirmąją valdybą, pirmininkaujamą p. D. Simankevičienės, iš karto užplūdo daugybė rūpesčių. „Draugijos veiklos laukia ištisa eilė uždavinių. Jie pareikalauja daug meilės, kantrybės ir žmoniškumo“, sakoma pirmame valdybos pareiškimė. Ir iš tikrųjų, nemažai tautiečių, atsidūrusių ligoninėse, dėl mažo anglų kalbos mokėjimo, jautėsi vieniši ir apaleisti, kiti buvo reikalingi skubios finansinės paramos — o lėšų nebuvo jokių. Bet daug geros valios ir moters pasiaukojimas, ryžtas, kooperacija ir būdingas aniems metams entuziazmas gan sėkmingai sprendė iškilusias problemas ir padėjo stiprius pamatus D-jai įsipilietinti ir toliau veikti. Gero organizuotumo ir efektingos veiklos iliustracija galėtų būti kad ir toks atvejis, kur, mirus žmonai, likusiam

ligotam vyrui su 3-mis mažais vaikais per gana trumpą laiką buvo parūpintas ir apmokėtas butas ir surasta, net iš Sydnejaus, vaikams prižiūrėti šeimininkė. Taip ir pradėjo vystytis Soc. Globos Moterų D-jos veikla dviem pagrindinėm kryptimis — šelpiti ir telkti lėšas šalpos darbiui. Pradžioje vadovautasi tik gera valia, vėliau sudarytos veiklai gairės, 1957 m. ir iš mažų dalykų, kurių įgyvendinimui reikia pasišventimo ir darbo. Nei vajuos, nei kiekvieno suolų ruošto bufeto gal ir negalima vadinti kova už Lietuvos laisvę ar lietuviybės išlaikymą, bet ir ši veikla nėra jau tokia menkavertė, kad liktų visai nepastebėta ir ignoruojama.

Neįmanoma išvardinti visų tų aričių, kur D-ja daugiau ar mažiau prisidėjo savo veikla ten, kur gyvenimas kvietė ir jėgos leido. Aišku, neapsieita be nesusipratimų, abejonių ir klaidų — juk tas neklysta, kas nedirba — bet principiai išsilaikyti reikiamame lygyje.

Reikėtų prisiminti, kad santykiai su visomis organizacijomis ir institucijomis buvo šalti ir draugiški ir atsitiktiniai nesklaidumų debesėliai nepajėgė sudrumstti bendradarbiavimo dvasios. Visoms organizacijoms nuoširdus dėkui už paramą D-jai.

Bet didžiausia padėka priklauso visoms Melbourne ponios, tiek D-jos narėms, tiek rėmėjoms, buvusiosioms valdyboms, valdybų pirmininkėms. Jų visų pasiaukojimas ir darbas tik ir įgalino D-ją įgyvendinti užsibrėžtus tikslus ir dabar, švenčiant 15-kos metų gyvavimo jubiliejų, su viltimi žiūrėti į ateitį ir suspėti visur ten, kur gyvenimas ir šalpos reikalai šauks.

Per tuos 15-ka metų D-ja nusilpo, o išvystė pozityvią ir visuomenei naudingą veiklą, buvo visumenės duosniai remiami ir kaip jos tikslai ir pasiekti rezultatai rodo, kad ji buvo ir yra būtina reikalinga mūsų lietuviškai bendruomenei. Bet ateitis kelia ir nemažą rūpesčio, kad neužsimigdyti. Dar matome savo tarpe čia sėdincias D-jos steigiamosios susirinkimo dalyves. Bet visoms mums telkta naikinti sunkėjant, silpnėjančios rankos ir žvilgsnis, o taip norėtumsi savo tarpe pamatyti jaunesnių veidų. Todėl mano linkėjimai Soc. Gl. Moterų D-jai būtų, kad taip gražiai pradėta veikla neišbėstų, o toliau klestėtų, pakol yra kur, ir yra kas veikti lietuvių tarpe.

SPAUDOS BALIUS
LAPKRIČIO 11 D.
SYDNEY TOWN HALL

tė pamėgo vienas kitą. Tada Vytautas ėjo dvidešimt ketvirtuosius, o Saulutė septynioliktuosius metus. Vytautas buvo gražiai nuaukęs vyras, gabus muzikantas ir moderniško ūkio savininkas. Jo brolis, karininkas Jonas, kaip savanoris, buvo gavęs gražų ūkį artimame Antanošės dvare ir todėl už mažus pinigus buvo perleisęs Vytautui savo paveldėtiną dalį Mielanovo. Nereikia sakyti, jog apylinkės ūkininkų tekėjimo amžiaus dukterys svajojo apie Vytautą, kaip, gal būt, apie būsimą vyrą. Bet Vytautas buvo šaltas tų merginų atžvilgiu. Jis dar nešiojo gedulą dėl tėvelių mirties ir nei šoko, nei grojo šokiams jaunimo vakaruose. Jis nuiždavo į jaunimo pasilinksminimus, bet ten tik kalbėdavosi su senesniais ūkininkais apie ūkio reikalus.

Anksčiau jis buvo pamilęs savo bičiulio, Justino Vertibo, dukterį Oną. Ir Ona jį mylėjo. Bet pasimaišęs Kauno muzikos konservatorijos studentas Ant. Iltėnas, Kriaunų klebono giminietis, vargoni ninkui netikėtai širdies liga mirus, laikinai Kriaunų bažnyčioje vargoninkavęs, atėmė Oną iš jo. Ir taip Vytautas liko be mylimosios.

Onos Vertibaitės su Antanu Iltėnu vestuvės buvo numatytos per 1935 metų Sekmines. Vytautas nepykė ant Onos ir linkėjo jai laimės. Jis puikiai suprato ir pateisino, kad stambaus ūkininko Vertibo gražuolė dukterė troško ištekti už baltarankio, būsimąjo gimnazijos mokytojo. Praradęs savo mylimąją, Vytautas pradėjo neapasišikėti ir kitomis meilė siūlančiomis merginomis. Jis buvo išdidus ir nemėgo pigios meilės. Jis man kartą kalbėjo: „Motiejau, tu mane pažįsti nuo jaunų dienų. Aš turtų nesivaikau. Jei man patiks, aš galiu pamilti ir bėdžiausią merginą. Ir Oną Vertibaitę mylėjau ne dėl jos tėvų turtingumo. Aš su ja kartu augau, kartu jaunystę leidau, kartu vaidinau. Ji mane paliko dėl konservatorijos studento. Tiek to! Aš linkiu jai laimės...“

Aš pažinau Saulutę nuo mažens. Ji draugavo su mano jaunesniąja sesute Onyte, o aš gi — su Saulutės broliais Vladu ir Liudviku, vėliau išvažiavusiais Brazilijon. Degutininkas Jokūbas Vinkėna skolinosi iš manęs knygas ir žurnalus. Jis labai mėgo skaityti ir buvo vienintelis mūsų apylinkės prastuolis, taip giliai atsidavęs knygų skaitymui. Jis kartą man pasitarė: „Knygos — mano geriausi draugai. Jos mane ramina ir guodžia. Jos padeda man užmiršti gyvenimo sunkumus ir skausmus. Ogi mano gyvenime mažai rožių, bet daug erškėčių...“

Mano tėvas pirkdavo degutą iš Vinkėnos ir pas jį žiemomis vartydavo aliejų iš sėmenų. Vasaros atostogų metu, begrybadaudamas Oklių miške, aš visuomet aplankydavau Vinkėnas, gyvenančius šio miško pietiniame gale. Man malonu būdavo svečiuotis degutininko šeimoje ir aš jaučiau, jog ir Vinkėnos nuoširdžiai džiaugdavosi mane pamate. Jokūbai atnešdavo jau mano perskaitytą „Židinio“ arba „Kultūros“ numerį (jis mėgo abu tuos žurnalus) ir pavaišindavo Aromos papirusais. Už tai Salomėja Vinkėnienė jau per daug mane privaišindavo savo rūgintais grybais ir žemuogiu bei aviečių, kaip ji sakydavo, „konfitūrais“.

Betgi gražiausiai mane pasveikindavo Saulutė. Ji ištisidavo į mane abi savo rankas ir, su nušvitusių veidų ir akimis, pasakydavo: „Gerai, kad atėjai!“ Ir šiuose paprastuose pasveikinimo žodžiuose aidėjo ir džiaugsmas ir ilgesys... Tačiau mes nebuvo išimylimųjų pora. Saulutė buvo man lyg mylima sesutė, o aš jai — vyresnysis, ja nuoširdžiai besirūpinąs brolis ir mokytojas. Mūsų draugystė nebuvo paremta erotinės berniolo ir mergelės meilės jausmais, bet tik mums abiem tipišku svajinimu ir visapusišku pasitikėjimu. Ir nei Saulutė, nei aš nesame sulaukę vienas kitu pasitikėjimo. Kai

mes plaukiavom Oklių ežerėlyje be maldosios kostiumų, mes nežinodavome, jog mes esame nuogi. Kai aš lydėdavau Saulutę po šokių vakaro naktį per visą Oklių mšką į jos tėvelių namus, mes nesutikdavom laukinio žvėries nei miško kelyje, nei savo jausmuose... Man atrodė, jog Saulutė net nepagalvodavo, jog aš esu subrendęs vyras, su įvairiomis mintimis. Ji nė kiek nesibijodavo. Tai buvo nekaltos jaunystės, nekalti laikai...

Saulutė buvo nepaprasta mergaitė. Ji buvo ne tik kad kūnu graži, gal būt, per graži, bet ir protinga ir rimta jaunuolė. Jos visa asmenybė švytėjo santūrių džiaugsmu ir švelnumu. Bet tuo pačiu metu kažkoks neišsakomai orus išdidumas, sakėčiau aristokratiškumas, reikėdavo jos veide, pavyzoje ir judesiuose. Visa savo išvaizda ir išraiška Saulutė buvo labai panaši į barono von Lyzanderio jauniausiąją seserį, gražuolę Valeriją. Tik Valerija buvo kokia dvidešimt metų vyresnė už Saulutę.

— ★ —

Saulutė labai mylėjo savo tėvelius ir nė kiek nesigėdino, jog ji yra tik degutininko dukterė. Priešingai, draugijoje užklausta apie tėvelius, išdidžiai atsakydavo, jog jos tėvas yra degutininkas, o motina — buvusi dvaro virėja. Motina mėgdavo jai pasakoti nuotykius iš dvarų gyvenimo. Kartu bedirbdamos, Vinkėnienė ir Saulutė dainuodavo liaudies dainas. O tų dainų Vinkėnienė žinojo šimtus! Tik Jokūbas Vinkėna dirbdavo visuomet tylus ir liūdesius, lyg voratinkliais, apsigaušęs. Jis niekuomet nesibardavo nei ant žmonos, nei ant dukters ir buvo švelnus su jomis. Jis nuolat rūkė savo pypkę. Laisvas valandas praleisdavo prie knygų ir laikraščių. Žinoma, retkarčiais eidavo ir pažinutai. Retai kada tesilankydavo pas apylinkės ūkininkus, ir tai tik su reikalais.

— Tėveli, kodėl tamsta vis toks liūdnas? Eik čia, ir padėk mamutei ir man dainuoti, — kartą

ji klausė ir prašė Saulutę.

— Eik jau, Saulute, ne man dainuoti. Žinai, toks gyvenimas. Kare praradau daug sveikatos... Liūdžiū dėl sūnų, paklydusių Brazilijoje...

— Tėveli, bet mamutė ir aš tamstą labai mylime.

— Žinau, Saulute! Ir aš jus abi labai myliu, — atsakė Vinkėna.

Saulutė, apkabinusi tėvą, pabučiavo jį į lūpas. Vinkėnienė, beverpdama gretimame kambaryje, per atviras duris tai pamatė ir jos akys pasirodė ašaros... Saulutė, atėjusi pas motiną, nustebugsi paklausė:

— Mamute, kas tamstai? Kas skauda, kad verki?

— Ak dukrele, niekas neskauda. Ašaroju ir gailiuos, prisiminusi praeities klydžias s dienas.

Saulutė ne visai suprato motinos dviprasmišką atsakymą, tik neišdriso giliau veržtis į motinos praeitį ir paslaptis.

— ★ —

Visas Mielanų kaimas greitai pamėgo Saulutę, o ypatingai vaikai. Šeštadienių ir sekmadienių vakarais Saulutė slausdavo ir žaisdavo su vaikais ir jiems sekdamo pasakas. Ir kas vakarą ji sekdo vis naują pasaką ar legendą. Ateidavo senelės ir seneliai jos pasakų pasiklausyti. Kartą devyniasdešimties metų senelė Dupulienė ją paklausė:

— Iš kurgi tu, dukrele, tiek pasakų žinai?

— Iš motinos, iš knygų ir laikraščių. Ogi tų knygų pas Vytautą pilna, kaip knygynė, tik skaityk! Jei kartais pritrūktu išmokyti pasakų, tai savų išmisliju, pasakojau, kas ant liežuvio papuola... Svarbu tik, kad jos patinka vaikūčiams ir kad jie supranta tas mano suktas pasakas, — atsakė Saulutė.

(Bus daugiau)

Sportas Adelaidėje

Šių metų Pietų Adelaidės krepšinio pirmenybės eina prie galo. Vyties krepšinio komandos taip pat jau baigia sužaisti savo turnyrus. Kai kurios komandos turėjo atidėtų varžybų, tad joms turnyras dar tęsis porą savaitėlių. Komandoms, patekusioms į finalus, dar dėsias porą savaitėlių.

Vyrų pirmoji komanda šiais metais buvo silpniausia iš visų Vyties krepšinio komandų. Galima drąsiai sakyti kad ši komanda pilnai patyrė pralaimėjimų kartumą. Paskutiniųjų trijų sezono rungtynių rezultatai sekantys: Vytis — University 27-47 (8-21) taškai: R. Daugalis 12, R. Petkūnas su A. Reivyčiu po 6, P. Kanas 2 ir G. Andrew 1.

Vytis — United Church 37-59 (12-34) taškai: R. Daugalis 16, R. Petkūnas 9, G. Andrew 6, E. Gudelis 4 ir P. Kanas 2. Šias rungtynes negalėjo žaisti Reivytis, kas reikia skaiyti pakenktą rezultatui. Silpnai buvo žaistas pirmas puslaikis ir labai gerai antras puslaikis. Paskutinės turnyro rungtynės vyčiausiai žaidė su Norwood ir jas pasistengė laimėti. Rezultatai 47-32 (25-12) taškai: R. Daugalis 19, R. Petkūnas 14, A. Reivytis su P. Kanu po 6 ir G. Andrew 2. Be šių dar žaidė E. Gudelis. Galima būtų surasti kaltininkų dėl visos grandinės šios komandos pralaimėjimų, bet argi nuo to bus kam nors geriau. Norėjęs tik pagirti kai kuriuos šios komandos žaidėjus, kurie nepabūgo pralaimėjimų ir sportiškai kovojo iki sezono galo. Pirmiausiai tai puikiai ir sąžiningai žaidęs komandos kapitonas R. Daugalis. Jisai anksčiau dar ir trenerio pareigas kantriai nešė, daugumoje tuščioje aikštėje... Reikia taip pat užgirti didelę pažangą žaidime padariusį jauną krepšininką A. Reivyčį. Jisai labai sąžiningai lankė treniruotes ir rungtynes. Jeigu visi kiti žaidėjai būtų buvę tokie sąžiningi, kaip Reivytis, treniruotėlių lankyme, tai šiandien tikrai nebūtų tekę būti lentelės apačioje.

Sportiška ir tautinį susipratimą parodė veteranas R. Petkūnas, atėdamas nedėkingoms trenerio pareigoms. Vėliau Romas netgi pats žaidė už šią komandą, dažnai gelbėdamas kritišką padėtį. Buvo ir iš kitų žaidėjų gerų norų, nors gaila ne iš visų. Klubų valdybai šios komandos krizė davė gerą progą pamatyti, atskirti kam ir kiek rūpi komandos bei klubo vardo garbė.

Sezoną gerai užbaigė vyrų "C" grupės komanda. Per visą turnyrą tepralaimėta pora rungtynių. Paskutinės rungtynės prieš United Church laimėjo, priešininkui ne susirinkus, be kovos 20-0. Komandą sudarė daugumoje veteranai ir žaidė be terminuotųjų. Kadangi žaidžiama tik svorio kontrole palaikyti, tai, gal būt, galima treniruotes apeiti. Visgi treniruotės būtų padėję ir svorio sumažinimui ir žaidimo patobulinimui. Būtų buvęs geras pavyzdys ir jauniems sportininkams. Kaip ten bebūtų "senukams" linkėtina laimės finaluose susitikimuose.

"F" grupės komanda tai Vyties svetimšalių legionas. Pirmenybės ši komanda pradėjo gana gerai ir buvo įsikapsčiusi į ketveriukę. Turnyrui einant prie galo, atrodo, sušlapo parakas ir iš ketveriukės iškrista. Paskutinių varžybų rezultatai: Vytis — West 33-50 (14-33). Taškai: D. Andrew 24, T. Ford 8 ir P. Andrijaitis 2. Vytis — Norwood 26-41 (14-18). Taškai: D. Andrew ir T. Ford po 9, L. Vasilūnas 4, P. Andrijaitis su B. Ladd po 2.

Mergaičių pirmoji komanda dar turi pora rungtynių, bet jau tikra kad bus ketveriukė ir žais pusfinaliuose. Turėtos rungtynės su pirmoje vietoje stovinčia Adelaidės komanda pralaimėta 30-45 (8-18). Taškus komandai pelnė: N. Vyšniauskaitė 17, M. Juciūtė 7, G. Krivickaitė 4 ir M. Lapienytė 2. Nors ir pralaimėta nemažu rezultatu, bet atsižvelgiant į priešininkų pajėgumą žaista pakenčiamai.

Prieš varžoves į ketveriukę United Church laimėta 30-20 (20-10). Taškai: V. Juciūtė 13, R. Beatie — Andriusevičiūtė 9, G. Krivickaitė 4 ir N. Vyšniauskaitė su M. Lapienyte po 2. Be šių žaidėjų, iš atsargos į pagalbą dar atėjo K. Baskutė. Kristina šiais metais dėl studijų negalėjo žaisti, bet paprašyta sutiko atvykti porai rungtynių, kad užpildžius tarpą dėl įvairių priežasčių negalint atvykti nuolatiniams žaidėjoms.

Antroji mergaičių komanda pabaigai turnyro gavo silpnas priešininkas ir lengvai atsiekė laimėjimus. Prieš Norwood laimėta 54-10 (21-2). Taškus pelnė: I. Beinoravičiūtė 23, B. Latvėnaitė 18, N. Marcinkevičiūtė 9 ir R. Staugaitė su R. Marcinkevičiūtė po 2. West Adelaidė I komanda nugalėta 45-14 (25-6). Taškai: I. Beinoravičiūtė 19, B. Latvėnaitė 18, E. Lapienytė 4 ir R. Staugaitė su J. Juciute po 2. Ši komanda turi užsitikrinus vietą ketveriukėje ir pusfinalių žaidime. Dar paliko vienos rungtynės, bet tai nepakeis padėties lentelėje.

Sekantį vasaros turnyrui mergaičių komandose bus daug pasikeitimų. Yra eilė naujų žaidėjų, kurios bus įjungtos į antrą komandą. Iš antros net kelios žaidėjos bus atkeltos į pirmą komandą. Iš naujai besitreniruojančių žaidėjų kelios yra aukštaūgės ir gali būti geras branduolys komandai. Apie naujokės sekantį sykį teks daugiau parašyti.

Daugiausia rungtynių žaisti paliko jauniems berniukams. Jie dar žais kokių mėnesių laiko iki gaus teisę persimesti finaliniuose susitikimuose. Jauniai labai gerai sužaidė pirmąjį puslaikį prieš East Adelaidę. Antrąjį puslaikį ir laimėjimą išvilko tik anksčiau pelnytais taškais. Rezultatai: Vytis — East Adelaidė 36-27 (22-8). Taškai: A. Jaunutis 12, J. Vachiani 10, P. Arlauskas 6 ir R. Beinoravičius su A. Pauliukevičium po 4. Prieš North Adelaidę laimėta 37-27 (17-17). Čia atvirkščiai, gerai žaista antras puslaikis. Taškai: J. Vachiani 8, A. Jaunutis 7, A. Pauliukevičius, P. Arlauskas ir R. Beinoravičius po 6, A. Skiparis 4.

TIKLINIS

Tinklinio žiemos turnyre težadija Vyties vyrų komanda. Buvo anksčiau galvota užregistruoti ir moterų komandą, bet vėliau nusprendė šiai komandai duoti poilsą. Vyrų turnyrą pradėjo laimėti prieš Wallabies šešetuką. Laimėta nesunkiai, nežiūrint antro seto rezultatu. Rezultatai: 15-4, 15-11. Antros rungtynės prieš A. T.C. laimėtos 2-0. Priešininkai nepajėgė laiku pastatyti komandos. Vyties komanda beveik to paties sąstato, kaip ir ankstyvesniam sezonui.

Senos žvaigždės ilgai negėsta. Vienas iš Vyties žvaigždžių A. Ignatavičius dar labai dažnai linksinuojamas Adelaidės laikraščio sporto skyriuose. Dabartiniu metu spėliojama ar pajėgs iki sezono galo kas nors sulaužyti Algio pastatytą P. Australijos rekordą — 543 taškai per sezoną. Antras jo rekordas 99 taškai per trejas finalines 1958 m. vasaros sezono pirmenybių rungtynes, sakoma, dar ilgai paliksias nesulaužytas.

Buvęs Vyties valdybos narys ir mergaičių komandų treneris A. Merūnas žada atsigulti į liginę remontams.

B.N.

Jau nuo ateinančių metų Sydneyje bus tiekiamas fluoriduotas vanduo. Fluoridas yra chemikalas, kuri vartojant sulaikomas dantų gedimas.

Kovo klube

KOVAS — SCARBOROUGH PARK II 48-10

Merginos turėjo lengvas rungtynes. Pirmame puslaikyje australės laikėsi nebologai kai antrame mūsų merginos neturėjo stipraus pasipriešinimo.

Gera sužaidė S. Motiejūnaitė (12) M. Atkinson (11) ir Gr. Meškauskaitė (8).

Jau kuris laikas mūsų merginos neturi komandos trenerio. Nesant trenerio komandą tvarko kapitonas S. Motiejūnaitė.

ISVYKA Į BRISBANĘ

Po ilgų svarstymų galutinai nusistatyta, kad sportininkai vyks į Brisbane traukiniu.

Grupė iš 45 asmenų kurią sudaro sportininkai ir vadovai išvyks iš Sydney Central Railway stoties š.m. rugsėjo 29 dieną penktadienį 6 val. 55 min. vakare.

Sportininkų kelionės išlaidoms padengti suruoštos lėtos bilietai platinami labai sė-

kmingai. Kiekvienas tautietis paprašytas nusipirkti lėtos bilietą paima net po kelis ir kartu palinkinti mūsų sportininkams gražiai pasirodyti Brisbanės lietuviams kovojant krepšinyje prieš australus. Reikia tikėti, kad ir mūsų Sydneyje lietuvių organizacijos parems šį sportininkų žygį savo lėšomis.

Sportininkų vizitas Brisbanėje išgarsins lietuvių vardą nes iš australų pusės matosi labai didelis susidomėjimas mūsų atvykimu. Pažadėta gera reklama laikraščiuose net ir per radiją.

Be šios sportininkų ir vadovų grupės į Brisbane vyks daug Sydneyje lietuvių savo mašinomis nes tame savaitgalį NSW nedarbo diena pirmadienis.

Sportininkų sąrašai pasiūti V. Laurinaičiui — A.L.B. Brisbanės Apylinkės V-bos pirmininkui. Tikime, kad kiekvienam sportininkui ir vadovui Brisbanės lietuvių ras pastogę.

V.A.

Australijos lietuvių moterų krepšinio rinktinės žaidėjos š.m. liepos mėn 8 d. Canberroje po rungtynių su Canberros australių moterų rinktinė. Iš kairės į dešinę: M. Savickaitė, D. Statkutė, R. Milvydaitė — Melbourne s.k. "Varpo", D. Skapinskaitė — Geelongo s.k. "Vyties", G. Meškauskaitė — Sydneyje s.k. "Kovo", R. Starinskienė — Geelongo s.k. "Vyties" ir L. Celkytė — Sydneyje s.k. "Kovo". Mūsų merginos pralose Canberros australių moterų rinktinę 30-44.

Sporto naujienos

Š. Amerikos lietuviai krepšinininkai jau pasiekė Lietuvą. Vilniuje leidžiamas *Sportas* patalpino dvi nuotraukas iš Vilniaus aerodromo, kur svečius pasitiko lietuviškos tautinioose rūbuose. Gana trumpoje žinutėje paminėtas krepšinininkų ir palydovų sąrašas ir sportininkai pavadinti turistais: "Jie atvyko aplankyti tėvų žemę, pasidomėti kuo šiandien gyvena Tarybų Lietuvos jaunimas, susipažinti su sportininkais, rašo *Sportas*" o toliau tęsia.

"Mūsų svečių tarpe yra krepšinio treneris Rimantas Dirvenis, krepšinininkai Alfonsas Galinaitis, Romas Gudas, Antanas ir Jurgis Jankauskai, Valtėris Jansenas, Pranas Miknaitis, Erdvilas Janulaitis, Pranas Miniotas, Aloyzas Razutis ir Antanas Sapit — Saputavičius bei Jonas Kaunas, Gediminas Byla, Rytas Babickas, Raimundas Mieželis bei Algis Juškys".

Paskutinieji penki yra krepšinio rinktinės palydovai. Tikrumoje čia išvardintus krepšinininkus negailme pavadinti rinktinė, nes į š. Amerikos lietuvių krepšinio rinktinę iš jų rimtai kandidatuoju tik vienas iš Jankauskų, P. Miniotas ir A. Galinaitis. Gerai lietuvių krepšinio pirmenybėse yra užsirekomendavę R. Gudas, V. Jansenas, P. Miknaitis, o kitų žaidimo lygis nežinomas. Treneris R. Dirvenis Pietų Amerikos išvykos rinktinės narys.

Apsvarsčius š. Amerikos krepšinininkų sąstatą, kuriame nėra nei vieno buvusio Australijoje, nesitikima optimistiškų rezultatų.

LATVIŲ Sportininkai išeivijoje taip pat yra numatę užmegsti santykius su Latvijos sportininkais, tačiau kitokiu keliu. Pas juos

dominuoja nuomonė — iškviesti Latvijos sportininkus į užjūrį.

MODESTAS PAULASKAS, iškilusis Kauno "Žalgirio" krepšinininkas Tokyo universiadaje nedalyvauja. Neva, dėl rengėjo "diskriminacijos" šiaurės Korėjos atžvilgiu, Sov S-ga atsisakė universiadaje dalyvauti. M. Paulaskas dėl to gal per daug nepergyvens, nes universiada vyksta tuo pačiu laiku kai š. Amerikos lietuvių krepšinininkai gastroliuoja Lietuvoje.

IRENA MACIJASKAITĖ — PIOTROWSKI, Kanados lietuvių atstovavo Amerikos kontinentą lengvosios atletikos rungtynėse prieš Europą. Kartu su Thuy, Charlton ir Ferrel (visos J.A.V.) Irena 4 x 100 distanciją nubėgo per 44.4 ir tuo pačiu įveikė Europos rinktinę.

L. VINČAITĖ iš Vilniaus ir Z. Dugnaitė iš Kauno pakviestos į Sov. S-gos jaunių krepšinio rinktinę Europos jaunių pirmenybės vyksta Sardinijoje, Italijoje.

G. ŠIDAGYTĖ iškovojo Sov. S-gos čempionės titulą irklavimo pirmenybėse. G. Šidagytė buvo neįveikiama vienvietėje valtyje ir kartu su Vilniaus "Žalgirio" moterų aštuonvieta atstovavo Sov. S-gą Europos pirmenybėse, kurios įvyks Prancūzijoje.

R. Sidabras

Rosemary George 27 metų restorano kasininkė iš Doverio yra pirmoji europietė moteris, rugpjūčio mėn. perplaukusi Anglijos sąsiaurį iš Anglijos į Prancūziją ir atgal be sustojimo. Anksčiau šį sąsiaurį į abi puses be sustojimo buvo perplaukusios tik dvi amerikietės.

J. TYSLIAVA GRĮŽO NAMO

Mane visad domino tasai klausimai, kaip užsieniuose gyvenantieji lietuvių rašytojai pareina namo. Ne jie patys, bet jų raštai. Pirmusia buvo pradėtos perspausdinti knygos visokių grafomanų, kurie yra komunistai ar jų simpatikai. Paskui parėjo Krėvė, kai jis numirė. Dabar parėjo jau ir Juozas Tysliava, nes jis irgi mirė, ir našlė dar paskubėjo jo pelenus nugabenti į Vilnių.

Mirusieji, aišku, nebegali kalbėti ir iš jų nebegalima jau susilaukti jokios šelmystės. Vadinasi, nebėra ko jų bijotis. O su gyvaisiais būna bėdų. Ana, kokių nemalonių savo metu sovietams pridare prancūzas Andre Gidas ar rumunas Panait Ietrati, kurių, kaip Sov. Sąjungos simpatikų, raštai milijonais egzempliorių sklido ir kurie patys, atvažiuavę svečiuotis, buvo priimti su duona ir druska. Pavažinėję ir grįžę namo, jie parašė sovietų tvarką kritikuojančias knygas. Išvaizduojame, su kokių jausmu sovietams teko iš bibliotekų ir knygynų išrankioti tų rašytojų ligi tol išleistąsias knygas, jau kaip priešų. Gyvieji, aišku, nepatikimi.

Kas kita mirusieji. Tegū, štai, ir Juozas Tysliava, savo metu poetas iš Dievo malonės, paskui ilgametis laikraštininkas, "Vienybėje" laikęsis tautininkiškos linijos, bet prieš gyvenimo pabaigą pradėjęs ieškoti susipratimo tarp savęs ir Lietuvos dabartinio režimo. Savo testamentu jis paliko norą, kad jo pelenai grįžtų į Lietuvą. Ir jie grįžo: našlė paskubėjo pargabenti urną, ir to jos pilgrimažo į Vilnių progą tenykštams viršūnėms atslėido širdis — Tysliavos pelenai buvo su iškilėmis palaidoti Rasų kapinėse, kur ilsisi daug mūsų garsių žmonių. Atslėido jiems širdys, greičiausia, dėl to, kad Tysliavos našlės leidžiamoji "Vienybė" jau buvo pasirinkusi naują kelią ir susidariusi kliūčių grįžti atgal į tautininkišką ar kokias nors panašias vėžes.

Visos baimės išsisklaidė, ir štai laikome rankose Juozo Tysliavos poezijos rinktinę "Nemuno rankose", kurią Vilniuje išleido valstybinė "Vagos" leidykla jau šiais 1967 metais. Kol rašė eilėraščius, J. Tysliava išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktinės įžangose juk neslepama, kad poetas išleido kelis jų rinkinius. Dalis eilėraščių nebuvo patekę į rinkinius. Į rinktinę sudėti ir tie, kurie nebuvo rinkiniuose. Žinoma, ne visi eilėraščiai pateko į šią rinktinę. Svarbiausia, nepateko patriotiniais motyvais rašytieji. O norint patikrinti, kas tiksliai nepateko, reikėtų turėti po ranka bent visus jo senuosius rinkinius. Bet toks tikrinimas ne ką ir teduotų, jeigu vien iš smalsumo stengtumės tai daryti. Šios rinktin

LIETUVIAI AUSTRALIOJE

BRISBANĖ

ŠAUNIOS VESTUVĖS

Š.m. rugpiūčio mėn. 26 d. Bowen Hills katalikų parapijos bažnyčioje susituokė Virginija Stankūnaitė (Klemenso ir Petronėlės Stankūnų duktė) su Keith Percy. Sutuoktųjų apeigas atliko vietos klebonas, kuris ta proga pasakė gan pamokinantį ir įspūdingą pamokslą. Jaunosios tėvas savo dukrą atlydėjo iki altoriaus, palydint pamergėms, gaudžiant vargonų garsams. Darniai ir iškilmingai nuaidėjus Veni, Creator, dar buvo sugiedota pora giesmių lietuviškai. Bažnyčioje dalyvavo daug lietuvių ir iš jaunojo pusės nemažas skaičius australų. Visi dalyviai, išėjus iš bažnyčios, buvo filmuojami ir fotografuojami. Svečiai susirinko vestuvių vaišėm netoliese nuo bažnyčios esančioje Cloudland iškilnių salėje. Dalyvių buvo apie 140 asmenų. Svečius prie durų pasitiko jaunosios tėvai.

Vaišių metu daug linkėjimų pasakyta jauniems. Pirmas sveikino svečias iš Sydnėjaus kun. P. Martūzas. Paskutinis sveikino jaunosios tėvas gan jautrių žodžių, su giliu pergyvenimu, išleidžiant savo vienturtę dukrelę. Jo žodžiai buvo palydėti audringais plojimais. Jaunasis savo ir jaunosios vardu visiems dalyviams išreiškė nuoširdžią padėką. Buvo sugiedota ilgiausių metų.

Gauta daug sveikinimo telegramų iš giminių ir draugų — iš Lietuvos, Romos, Tokyo ir iš įvairių Australijos vietovių. Vaišės tęsėsi iki vėlyvos nakties.

Sekandį dieną daugias svečių buvo vaišinami lietuviškai patiekalais ponų Stankūnų namuose. Ten buvo apžiūrėta daugybė gan vertingų ir gražių dovanų jauniems. Tų visų iškilnių vadovas buvo p. J. Platkauskas, kuris viską gan sklandžiai pravedė. Svečių tarpe buvo iš toli atvykę, iš Stroudo daktaras Kišonas su ponia. Jaunieji povestuvinei kelionei pasirinko Naują Kaledoniją.

Gailisi tėvai, išleidę dukrelę, gailisi ir visa lietuvių bendruomenė meilios, grakščios Virginijos. Visi ją pažino, nes ji išaugo ir

išsiauklėjo lietuvių šeimoje, bendruomenėje, lietuviškoje veikloje aktyvi nuo pat vaikystės dienų. Nėra tokios organizacijos, kur Virginija nepriklausytų: skautams, tautinių šokių grupei, programų parengimams, chorui, buvo bažnytinio choro vargoninkė. Visur, kur tik jaunimo susibūrimas, Virginija kartu su visais buvo. Ir yra mylima ir gerbiama tiek jaunimo, tiek ir senimo.

Mes tikimės, kad įvairiomis progomis matysime ją su vyru lietuvių tarpe. Tad linkime daug laimės ir džiaugsmo naujame gyvenime.

V. Kaciūnas

BANKSTOWNAS

A.L.K. KULTŪROS DRAUGIJA SURUOŠĖ PASKAITĄ

Rugsėjo mėn. 3 d. A.L.K. Kultūros Draugija Bankstowno Dainavos salėje suruošė viešą paskaitą — "Lietuvių tautos kelias į nepriklausomybę". Paskaitą skaitė dr. Aleksandras Mauragis. Prelegentas, klausimą gerai išstudijavęs, apibūdino priežastis, dėl kurių Lietuva nepriklausomybės neteko. Ir žvelgė į ateitį, bandydamas nuspėti aplinkybes, kurių dėka Lietuva laisvę vėl atgautų. Viena tų aplinkybių būtų Rytų ir Vakarų ginkluotasis konfliktas, o kita — tautų taikingas bendradarbiavimas, kur visos tautos lygionis teisėmis tarpusavyje santykiuotų.

Palietęs vieno anglo mokslininko geopolitikos mokslo teoriją apie užtvartinių rytų Europos tautų ir Europos centro svarbą pasaulio salos užvaldymui (pasaulio sala yra laikoma Azija, Europa ir Afrika), paskaitininkas priėjo išvados, kad iš dabartinių savo pozicijų, jei minėtoji teorija yra teisinga, Sovietų Sąjunga turi didelių galimybių pasaulio salą užvaldyti.

Lietuvos nepriklausomybės reikalas bus išspręstas tada, kai bus sprendžiamas bendras Europos tautų likimas. Mes neturime nustoti vilčių. Istorijos nauji posūkiai kartais ateina labai netikėtai. Idėkime ir mes savo pastangų dalį laisvųjų Vakarų stiprinimui, įspėdami laisvas tautas apie komunizmo pavojų, primindami

pasauliui Lietuvos vardą ir jai duomenę, lietuviškoje veikloje padarytą laisvės atėmimo skriaudą.

Paskaitoje dalyvavo palyginti nedidelis skaičius tautiečių. Diskusijų metu pakalbėjo V. Šliogeris, kun. P. Butkus, kun. P. Martūzas ir J.A. Jūragis, bet ypatinai naujų minčių nebebuvo iškelta.

SYDNĖJUS

PASKOLOS

SYDNĖJAUS LIET. KLUBUI

(Tęstinys)

Sydnėjaus Lietuvių Klubui naujų namų statybai skolina:

E. Valickas	\$100.00
J. Vaškevičius	200.00
M. Vaškevičienė	200.00
J. Zakarauskas	200.00
A. Zilys	200.00
A. Žukas	200.00
N. Žygielis	200.00
V. Aras, (papildomai)	50.00
V. Augustinavičius	100.00
A. Bačiulis-Backter	200.00
V. Bukevičius	150.00
K. Daniškevičius (papild.)	200.00
V. Doniela	100.00
Br. Gečiauskas	100.00
J. Grybas	150.00
A. Jokantas	100.00
A. Kazakevičius	200.00
J. Kazemakaitis	150.00
A. ir O. Leveriai	200.00

Sydnėjaus Liet. Klubui valdybos nariai kiekvieną sekmadienį priima paskolas bei paskolos pasižadėjimus, įstojimo į klubą pareiškimus ir teikia pilną informaciją suinteresuotiems, laikinose Klubui patalpose, 39 Church Str. Lidcombe, Telef. 649 8879.

(Skolintojų ir aukotojų sąrašas bus tęsiamas).

Sydnėjaus Liet. Klubui V-ba

— ★ —

Sydnėjaus Valstybinio Taupymo banko patalpose, Martin Place, dabar vyksta dvilinkoji metinė Robin Hood Komiteto dalės paroda.

Akvarelės skyriaus premija paskirta lietuvi dailininkei Evai Kubos už darbą, kurį meno kritikas Wallace Thornton pavadino "iškilni, romantiškumo pilnu kūriniu melancholiška gamtovaizdžio tema".

KIEK AŠ SUŽINOJAU

Ku-ka

Ponai Kazokai su savo prieaugliu, pasinaudodami mokinių atostogomis, turistiniu autobusu išvyko į ilgesnio laiko safari šiaurės link, plačiosios Australijos apžiūrėti ir jos savo vaikams parodyti. Brisbane, Darvin, Alice Springs, Port Augusta, Mildura yra svarbiausios jų aplankysimos vietos, su mažesniais atsisakymais įjdomesnes pakelės vietas. Kelionę praleis įdomiai, nes nakvos ne moteliuose, o savo pačių atsikurusių sunkvežimiu važmose palapinėse. Redaktorius pasiryžęs su dideliu dėmesiu išstudijuoti tuščią ir negyvą Australijos "širdį", užkopti į Ayers Rock ir, jei pavyks atlikti, atsistoti uolos gabalus savo bičiuliams dovanų. Į Sydnęį grįžta rugsėjo viduryje.

— ★ —

Australų kariuomenėje atliekantis karinę prievolę sydnėjiškis Saulius Dryža su savo daliniu išsiūstas į Vietnamą. Laiške tėvams rašo, kad kol kas atsidūręs nepavojingose vietose.

PADEKA

Visiems, pareiškiusiems mums užuojautą, mirus mūsų brangiam tėveliui, nuoširdžiai dėkome.

L. Skapinskienė
B. Grufas.

PADEKA

Skausmo valandose, netekus mylimo vyro ir sūnaus ANTONO, susilaukėme nesitiktos užuojautos ir paramos iš tokio didelio skaičiaus prietelių, artimųjų ir net nepažįstamų, kad Antano atsisakymu širdyse atsiradusi tuštuma buvo bent dalinai užpildyta mums parodyta šiluma.

Nuoširdžiai dėkome kun. A. Kazlauskui, visam nepaprastai dideliu skaičiumi artimųjų ir prietelių, už dalyvavimą šv. Mišiose, palydėjimą į kapus, nesuskaitomą daugybę gėlių ir gilią užuojautą mums parodytą. Te gerasis Dievas visiems užmoka.

Irena ir Paulina
Gavelienės

vertina ir myli, bet taip pat ir melbourniškai nes ji Melbourne ilgesnį laiką gyveno ir su jaunimu bendravo.

Taigi ir į vestuves sveteliai suvadinti iš artimų ir iš tolimiausių parapijų.

— ★ —

Žinomo Geelongo lietuvių veikėjo daktaro ir ponios Skapinskų dukrelė Dagė rugsėjo 23 d. švenčia savo 21 gimtadienį. Baliaus įvyks Geelongo lietuvių namuose, kurių specialaus tam vakarui išdėkavimo pagrindu yra juoda ir balta spalva — 3,000 juodų balionų su baltais popieriniais papuošimais.

Svečių būsią virš pusantro šimto. Nors kvietimai nenurodo, kokio bus to baliaus uniforma, bet Geelongo ponios jau dabar suka galvas, kaip šauniau ir nepaprastai pasirodyti.

— ★ —

Dr. M. Šeškus, kurio apsakymą "Ežero vestuvės" spausdiname atkarpoje, yra žymus lietuviškos veiklos šulas Newcastleje. Jau nemažai savo gabios plunksnos darbų — apsakymų jis yra išspausdinęs vietiniame "Newcastle" apylinkės lietuvių biuletenyje.

— ★ —

Pabėgusi iš Sovietų Sąjungos Stalino duktė Svetlana Amerikoje, atrodo, bado nekenčė. Už jos atsiminimų knygą "Dvidešimt laiško draugui", net jos rankraščio neskačiusi Harper ir Row leidykla už teisę knygą išleisti moka jai \$250.000, mėnesinis knygos klubas kitus \$325.000. Už teisę knygą perspausdinti dalimis Life žurnalas moka \$400.000 ir New York Times — \$850.000. Tai ji ir bus vienintelė Rusijos pilietė, turinti tiek daug naudos iš komunizmo.

ADELAIDĖ

A.L.B. KRAŠTO VALDYBOS PIRMININKO LANKYMASIS ADELAIDĖJE

A.L.B. Krašto V-bos Pirmininkas p. S. Narušis lankėsi Adelaidėje ir čia jis išbuvo nuo liepos 28 d. iki rugpiūčio 18 d. Apsistojęs buvo pas savo senus prietelius p.p. Petkūnus.

Pagrindinis apsilankymo tikslas buvo "Aukso Žąsis" filmo parodymas ir susipažinimas su vietos lietuvių gyvenimu.

"Aukso Žąsis" Lietuvių Namuose rodyta rugpiūčio 5 d. Žiūrovų prisirinko pilna salė. Po to buvo Krašto V-bos Pirmininkui surengta pagerbimo vakarienė, kurioje dalyvavo apie 50 asmenų. Per vakarienę buvo pasakyta kalbų ir sveikinimų.

P. Narušis kartu su Krašto Valdybos įgaliotiniu p. Linkum du kartu dalyvavo Federalinės Balty Tarybos posėdyje, Pavergtų Tautų Komitete. Lietuvių Dienų Komiteto plenumo posėdyje, choro "Lituanija" baliuje, Sav. Mokyklos vaikų popietėje, choro repetitijoje, katalikų pamaldose šv. Kazimiero koplyčioje ir kitur. Beto viešėjosi privačiuose pobuvuose pas vietos apyl. pirmininką p. Raginį, Lietuvių Dienų Komiteto pirmininką p. Jonavičių, Moterų Sekcijos pietuose, aplankė kleboną Kun. A. Kazlauską, A. L. S-gos pirmininką Bielskį, choro Lituanija dirigentą Šimkų, administratorių Lapšį, Solistę Vasiulskienę ir daugelį kitų. Su savo ūkiu kalvose ir Adelaidės apylinkėmis supažindino rangovas A. Šliužas. Beto p. Narušis susipažino su Adelaidės Lietuvių Archyvu -Muziejumi, kur specialiai paaiškinimus davė jo vedėjas p. J. Vanagas.

Taip pat dalyvavo A.A. Gavelio laidotuviuose ir susipažino su lietuvių kuriamą amžiną "koloniją" — kapinėmis.

Iš Adelaidės p. Narušis išvyko į Perthą. Grįždamas Adelaidėje dar sustos vieną — kitai dienai ir po ilgos kelionės grįš Sydnėjūn.

"LITUANIA" CHORO BALIAUS ATGARSIAI

Kas metai choro Lituanija balius praeina su dideliu pasisekimu, nes čia turi tautiečiai progos pabendrauti iš arčiau su linksmais choristais, kuriuos šiaip mato tik išrinktuos scenoje.

Šių metų balius buvo ypatingai puošnūs svečiais iš tolimųjų vietovių. Darniai sukinėjosi šokių sukuriose melbourniškai, anei ženklo kelionės nuovargio nerodė. Malonu buvo matyti ir išgirsti Solistę Birutę Tamošiūnienę, kuri savo gražiu dainavimu ir malonia asmenybe nuotaikingai veikė į balius dalyvių širdis. Iškilmingumo baliui pridavė Krašto Valdybos pirmininkas p. Narušis energingai šokindamas choristes ir ne choristes. Gausiai atsilankė adelaiddiškiai su dvasine ir visuomenine valdžia įrodė gerus norus ir toliau remti savo chorą moraliai ir materialiai.

Taigi gerai organizuotas ir gražiai pravestas balius, nors ir nuobildėjęs į praeitį, paliko malonius prisiminimus. Lauksim sekančio.

Adelaidės Lietuvių Žinios

SAVAITGALIO PARENGIMAI

LATROBE VALLEY

Rugsėjo 15 d. (penktadienį) 8 val. vakaro Morwell'o Town Hall mažojoje salėje Tautos šventės minėjimas.

BANKSTOWNAS

Rugsėjo 16 d. (šeštadienį) 7 val. vakaro Tėviškos Aidų vakaras Dainavos salėje.

Rugsėjo 17 d. 15 val. Dainavos klubo visuotinis susirinkimas Dainavos salėje.

SYDNĖJUS

Rugsėjo 17 d. 12.30 val. lietuvių evangelikų pamaldos, evangelikų šventykloje, Golbourne Str. Sydney.

BRISBANĖ

Rugsėjo 17 d. 11 val. lietuvių pamaldos šv. Marijos bažnyčioje Pietų Brisbanėje.

Pranešimai

KLEBONO KUN. A. KAZLAUSKO, MIC. SUKAKTIS

Adelaidės lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. Antanui Kazlauskui š.m. rugsėjo mėn. 24 d. sukanka 60 metų amžiaus.

Iš liet. kat. organizacijų atstovų sudarytas Komitetas tą dieną — sekmadienį, tuoj po 11 val. pamaldų, Lietuvių Katalikų Centro salėje ruošia Sukaktuvinių pagerbimo vaišes — iškilmingus pietus su menine programa. Garbės pakvietimai nei organizacijoms, nei pavieniams asmenims nebus siunčiami.

Norintieji vaišėse Sukaktuviniui tarti žodį ligi rugsėjo 10 d. prašomi užsirašyti pas Paren-gimo Komiteto narius: B. Dičiūną, telef. 45 3718, T. Gasiūnienę, telef. 45 2019, A. Urnevičienę, E. Varnienę, V. Vosylių ar P. Pusnį (14 Midera Ave., Edwards-town, S.A., 5039).

Visus, norinčius savo atsilankymu pagerbti Sukaktuvininką, prašome vaišių pakvietimus įsigyti pas Komiteto narius ligi rugsėjo 10 d. imtinai. Pakvietimai platunami LK Centre sekmadieniais po pamaldų. Kaina \$3.00 asmeniui.

Parengimo Komitetas

Šis pranešimas redakcijoje buvo gautas praėjusios savaitės numerį jau atspausdinus. Tai gi registracijos data jau yra praėjusi. Rengėjai dėl to turėtų registracijos laiką pratęsti bent savaitę.

Redaktorius

LATROBE VALLEY LIETUVIAMS

Šių metų Latrobe Valley lietuvių Tautos šventės minėjimo programoj: paskaita ir savaitgalio mokyklos pasirodymas.

Po oficialios dalies bus suvestinės vaišės, šokiai, griežiant smagiai muzikai, turtinga loterija ir šiaip linksmybų netikėtumai.

Visa tai įvyks rugsėjo 15 d., penktadienį, Morwell'o Town-Hall mažojoje salėje. Minėjimo pradžią punktualiai 8 val. vak. Pasilinksminimo užbaiga 2 val. ryto.

Mielie tautiečiai! maloniai prašome skaitlingai dalyvauti.

F. Sodaitis,

ALB Latrobe Valley Seniūnas

BRISBANĖ LIETUVIAMS

Sąryš su Tautos švente, sekančios pamaldos Brisbanės ir apylinkės lietuviams bus laikomos rugsėjo 17 dieną 11 val. švenč. Marijos bažnyčioje, Pietų-Brisbane. Jas laikys svečias iš Sydney — kun. P. Martūzas.

Išpažinėčių bus klausoma nuo 10 val. prieš Mišias.

Kun. S. Gaidelis S.J.

Sydnėjaus Plunksnos klubo pernai išleista almanachą "Plunksna ir žodis" kronikos žinute paminėjo Lietuvos žurnalas "Kultūros Barai" 6 numeryje. Tame pat numeryje atžymėtas ir lietuviško "Vaidilos" teatro įsisteigimas Adelaidėje. Paminėtos režisieriaus ir kelių aktorių pavardės.

Inf.

SYDNEY LIETUVIŲ KLUBO METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Pranešama, kad penktas metinis Lietuvos Club Ltd. narių susirinkimas šaukiamas Lithuanian Club Ltd. patalpose, 39 Church Street, Lidcombe, sekmadienį, 1967 m. rugsėjo mėn. 24 d., 1.30 val. p.p.

Dienotvarkė:

1. Metinio valdybos pranešimo svarstymas ir jo priėmimas.
2. Metinės pajamų ir išlaidų apyskaitos bei revizorių pranešimo svarstymas ir jų priėmimas.
3. Valdybos narių rinkimai sekančių metų kadencijai.
4. Revizoriaus rinkimai ir jo mokesčio nustatymas.
5. Einamieji reikalai.

Klubo valdyba

EVANGELIKŲ PAMALDOS SYDNEJUJE

Lietuviams evangelikams pamaldos vėl įvyks rugsėjo mėn. 17 d. — sekmadienį — 12 val. 30 min., nuolatiniame pamaldų vietoje, vokiečių evangelikų šventykloje, Golbourne street, City.

Paskutinėse pamaldose dalyvavo didesnis skaičius lietuvių iš St. Marys. Mielie St. Marys lietuviai, nepabijokite ilgesnio kelio, vėl atvykite, lauksime jūsų.

Parapijos taryba.

ATITAISYMAS

Mūsų Pastogės Nr. 34 žinutėje iš Melbourne, liečiančioje Socialinę Moterų Draugiją, pasiliko nepastebėti korektūros klaidų, kurias čia ir atitaisome.

Antraštė išspausdinta: "Melbourne Soc. Globos Moterų Draugija dėkoja". Turi būti: "Melbourne Soc. Globos Moterų Draugija dėkoja".

Tekste sakinyas "Dėkojame p. N. Butkūnui už \$4.00 persiuntimo išlaidoms" turi skambėti kitaip: "Dėkojame p. N. BUTKUI už \$4.00 persiuntimo išlaidoms".

Atsiprašydami už neapdairumą, palieštus asmenis prašau man atleisti.

Redaktorius

— ★ —

Skaitytojai! teiraujasi, kaip nusikartoti neprasyta komunistinė propagandinė spauda, siunčiama jiems iš Lietuvos, kurią ir grąžinus atgal, siuntimas vistiek nesiliauja. Užklausta, paštų valdyba informuoja, kad ant tokių siuntų reikia aiškiai užrašyti — NOT WANTED AND DELIVERY REFUSED. RETURN TO THE SENDER — ir įmesti atgal į paštą. Jei po to siuntimas vistiek nesiliauja, galima siuntėjui kelti bylą, nes yra toks įstatymas, draudžias nepagėdijamomis siuntomis erzinti žmones.

PRANEŠIMAS

Sydnėjaus Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugijos balius nuotraukos galima užsisakyti Spaudos Centre, 30 Church Str. Lidcombe, Lietuvių Klubui patalpose, sekmadieniais prieš ir po pamaldų.

Nuotraukos, atvirutės dydžio, kainą 40 centų.

Inf.

MŪSŲ PASTOGĖ

BENDRUOMENĖS LAIKRASTIS AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY "OUR HAVEN" LEIDĖJAS: A.L.B. KRAŠTO VALDYBA

Redaktorius: Vincas Kazokas

13 Percy Street, Bankstown, N.S.W. 2200. Tel.: 70-8395

Administracijos tel. 649 9062

Redakcija rankraščius taisy ir trumpina savo nuožiūra.

Šio numerio redaktorius: Juozas Almis Jūragis
Prenumerata: metams £4.0.0. (\$8.00), pusei metų — £2.0.0 (\$4.00), trims mėnesiams £1.0.0 (\$2.00). N. Zelandijoje ir Anglijoje kaina ta pati. Kitose kraštuose metams £5.0.0 (\$10.00). Atskiuro numerio kaina 2 šil. (20 centų).

Prenumerata adresuojama:

MŪSŲ PASTOGĖ, Box 4558, G.P.O., Sydney, N.S.W., 2001

Skelbimai:

1 colis per 1 skiltį 12/- (\$1.20), bendruomeniniai 10/- (\$1.00). Už skelbimų turinį neatsakoma.

Printed by Mintis Pty. Ltd., 417 Burwood Rd., Belmore Sydney, tel. 759 7094, for the Publisher: Australian-Lithuanian Community, P.O. Box 4558, G.P.O., Sydney, N.S.W.